

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
základní vzdělávání základní školy
Švihov

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Umístění školy	5
2.3	Charakteristika žáků	5
2.4	Podmínky školy	5
2.5	Vlastní hodnocení školy	7
2.5.1	Oblasti autoevaluace	7
2.5.2	Cíle a kritéria autoevaluace	8
2.5.3	Nástroje autoevaluace	9
2.5.4	Časové rozvržení autoevaluačních činností	9
2.6	Spolupráce s dalšími institucemi	9
2.7	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	10
2.8	Charakteristika pedagogického sboru	11
2.9	Dlouhodobé projekty	12
2.10	Mezinárodní spolupráce	12
3	Charakteristika ŠVP	13
3.1	Zaměření školy	13
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	14
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	17
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	26
3.5	Začlenění průřezových témat	29
4	Učební plán	34
4.1	Celkové dotace - přehled	34
4.1.1	Poznámky k učebnímu plánu	35
4.2	Přehled využití týdnů	38
5	Učební osnovy	39
5.1	Anglický jazyk	39
5.2	Český jazyk	60
5.3	Další cizí jazyk	85
5.3.1	Německý jazyk	85
5.4	Matematika	95
5.5	Informatika	113
5.6	Prvouka	122
5.7	Přírodověda	131
5.8	Vlastivěda	141

5.9	Dějepis.....	151
5.10	Občanská výchova	162
5.11	Fyzika	178
5.12	Chemie	185
5.13	Přírodopis	195
5.14	Zeměpis	208
5.15	Hudební výchova	224
5.16	Výtvarná výchova	242
5.17	Tělesná výchova	263
5.18	Výchova ke zdraví.....	291
5.19	Pracovní činnosti	303
5.20	Volitelný předmět	324
5.20.1	Přírodopisný seminář	324
5.20.2	Fyzikální seminář	334
5.20.3	Konverzace Aj.....	337
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	344
6.1	Způsoby hodnocení	344
6.2	Kritéria hodnocení.....	344

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: ŠVP ZV ZŠ Švihov

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Švihov, okres Klatovy, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Školní 343, Švihov, 34012

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Jaroslava Suchá

KONTAKT: 376 393 367; 739 369 423; zs.svihov@worldonline.cz; <http://www.zssvihov.info>; ID: uzntdmz

IČ: 70988773 **IZO:** 102164622 **RED-IZO:** 650 033 299

KOORDINÁTOR TVORBY ŠVP: Mgr. Vendula Bauerová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Švihov

ADRESA ZŘIZOVATELE: náměstí Dr. E. Beneše 38, 34012 Švihov

KONTAKTY: telefon: 376 393 244

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2017

VERZE ŠVP: 2

ČÍSLO JEDNACÍ: 395/17/ZŠ

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 28. 8. 2017

.....
ředitel školy

Mgr. Jaroslava Suchá

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Švihov, okres Klatovy, příspěvková organizace je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi velké školy.

Základní škola a Mateřská škola má 5 součástí:

Součást Mateřská škola má 4 třídy a kapacitu 108 dětí.

Součást Základní škola je úplná škola s 9 postupnými ročníky a kapacitou 390 žáků. Na 1. i na 2. stupni je zpravidla po 2 paralelních třídách v ročníku. Naplněnost základní školy je okolo 350 žáků. Základní škola je spádovou školou, zhruba 45% žáků dojíždí z okolních obcí.

Součást Školní družina má 4 oddělení a kapacitu 120 žáků.

Součást Školní klub má 1 oddělení a kapacitu 40 žáků. Pod školním klubem je vedeno průměrně 15 zájmových kroužků.

Součást Školní jídelna má kapacitu 450 obědů.

2.2 Umístění školy

Základní škola a Mateřská škola je umístěna v klidné okrajové klidové části města, je obklopena parkem, sady a sportovišti.

Školní autobusové spoje mají zastávky před areálem školy, v sousedství je zdravotní středisko a kulturní dům.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého okolí (spádové oblasti). Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, školními autobusy, veřejnou hromadnou dopravou, vlakem. Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizích státních příslušníků. Škola se nezabývá integrací žáků s tělesným handicapem.

2.4 Podmínky školy

Základní podmínky:

1. Uspořádání školy: úplná škola.
2. Škola má k dispozici školní družinu a školní klub.

3. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování. Stravovací zařízení se nachází v areálu školy.
4. Vyučování probíhá v jazyce českém.
5. Bezbarierový přístup není zajištěn.
6. Pro trávení volného času je k dispozici zahrada, hřiště, vyhrazená učebna, knihovna. Žákům jsou k dispozici šatny.
7. Škola poskytuje žákům možnost pro připojení k internetu využít 24 pracovních stanic, specializované učebny.
8. Učitelé mají k dispozici odborné kabinety: biologie, cizí jazyky, dějepis, fyzika, hudební výchova, chemie, ICT, praktické vyučování, tělesná výchova, výtvarná výchova, zeměpis.
9. Škola v následujících oblastech úzce spolupracuje s externími specialisty.

literatura a umění: besedy se spisovateli

profesní specialisté: hasiči

protidrogová prevence: metodik prevence PPP

zdravověda: dětský lékař, zubní lékař

VYBAVENÍ ŠKOLY

Materiální

Základní škola je pro výuku dobře vybavena učebnicemi, učebními texty a pomůckami v kabinetech (1. stupeň, český jazyk, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, dějepis, občanská výchova, hudební výchova, výtvarná výchova, matematika, cizí jazyky, dílny, cvičná školní kuchyně, tělesná výchova, zahradní nářadí, školní družina), které jsou průběžně doplňovány a modernizovány. Ke studiu žáků i učitelů slouží dvě knihovny.

Prostorové

Pro zajištění provozu školy slouží kmenové učebny, odborné učebny, kabinety se sbírkami, cvičná školní kuchyně, dvě učebny pro individuální výuku na hudební nástroje, respirium, školní klub, v suterénu školy je cvičební sál, který slouží zejména pro cvičení mažoretok, aerobiku a tanečního kroužku. V areálu školy se nachází hlavní budova základní školy s tělocvičnou a vedlejší budova se školní jídelnou a mateřskou školou. Dále je zde fotbalové hřiště s běžeckou dráhou a sektory pro lehkou atletiku - skok daleký, skok vysoký, vrh koulí, hod kriketovým míčkem - a tréninkové hřiště, které slouží především školnímu klubu a školní družině. Pro malou kopanou, košíkovou, volejbal a tenis je zbudováno hřiště s umělým povrchem. Pro pracovní vyučování slouží školní pozemek, kde jsou oddělené záhony pro 1. a 2. stupeň. Před školou se nachází park s okrasnými dřevinami, který žáci využívají k relaxaci. U vjezdu do areálu školy je parkoviště, využívané zaměstnanci školy i návštěvníky školy a školních sportovišť.

Technické

Vybavení informační technikou je na dobré úrovni. Běžnou praxí je využívání audiovizuální techniky sdělovacích prostředků (magnetofonové nahrávky, CD, videa, televize), škola má odbornou jazykovou učebnu, vybavenou magnetofonem, sluchátky pro žáky, videem,

dataprojektorem.

Hygienické

Učebny školy jsou prostorově dostatečně velké, světlé, v zimním období dobře vytápěné i větratelné. Jsou vybavené nábytkem odpovídajícím předepsané normě. Pitný režim zajišťují pracovníce školní jídelny vařením čaje pro žáky školy i pro žáky ve školní družině a školním klubu. Od jara do podzimu je k dispozici dětské hřiště s altánem a pískovištěm, které navazuje na další sportoviště školy U sportovního areálu i tělocvičny je k dispozici dostatečné sociální zázemí.

2.5 Vlastní hodnocení školy

2.5.1 Oblasti autoevaluace

OBLASTI AUTOEVALUACE

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

NÁSTROJE AUTOEVALUACE

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky, učitele
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace
- ukázkové hodiny a další činnosti uvádějících učitelů

ČASOVÉ ROZVRŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

- hospitační činnost v průběhu celého školního roku
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy na pedagogických radách (listopad, leden, duben), za minulý školní rok na konci června

2.5.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle stanovené v Hlavních úkolech školy pro každý školní rok.

Podmínky ke vzdělání:

obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),

obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,

obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,

obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),

obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,

podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,

podmínky ke vzdělávání demografické (motivace žáků/děti, postoje žáků/děti ke škole),

podmínky ke vzdělávání ekonomické,

podmínky ke vzdělávání materiální,

podmínky ke vzdělávání personální,

podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem,

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,

úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza,

úroveň výsledků práce školy - kvantitativní analýza,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení,

výsledky vzdělávání žáků/děti - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti),
výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence,
výsledky vzdělávání žáků/děti - motivace (motivace žáků),
výsledky vzdělávání žáků/děti - postoje (postoje žáků ke škole),
výsledky vzdělávání žáků/děti - úspěšnost absolventů,
výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

2.5.3 Nástroje autoevaluace

NÁSTROJE AUTOEVALUACE

- rozbor, analýza dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky, učitele
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace vedením, vzájemné hospitace pedagogů
- ukázkové hodiny a další činnosti uvádějících učitelů
- zpětná vazba absolventů

2.5.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

ČASOVÉ ROZVRŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

- hospitační činnost v průběhu celého školního roku
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok na konci června
- projednání výroční zprávy školy - červen, srpen

Autoevaluační činnosti jsou vyhodnocovány pravidelně každé čtvrtletí při jednání pedagogické rady.

2.6 Spolupráce s dalšími institucemi

Škola spolupracuje s institucemi:

SPOLUPRÁCE SE ŠKOLSKOU RADOU

Na základě zákona 561/2004 Sb. §167 a 168, v platném znění, zřídil zřizovatel Město Švihov 29. 9.

2005 školskou radu. Školská rada má 6 členů, kteří jsou jmenováni a voleni na dobu 3 let. Dva členy jmenoval zřizovatel, dva zvolili zákonní zástupci žáků a dva zvolili pedagogičtí pracovníci základní školy. Škola předkládá školské radě dokumenty školy k vyjádření, Školní řád a Výroční zprávu ke schválení.

SPOLUPRÁCE S PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKOU PORADNOU

Základem spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Plzeň - pobočka Klatovy je výchova a vzdělávání integrovaných žáků, tvorba individuálních vzdělávacích plánů pro tyto žáky a pravidelná péče o další žáky se specifickými poruchami učení a chování. Důležitá spolupráce je v oblasti výchovné péče také s odborem sociálních věcí MÚ Klatovy a OSPODem.

Zákonní zástupci žáků 8. ročníku si mohou vyžádat profesní testy.

Škola žádá ve spolupráci se zákonnými zástupci pedagogicko-psychologickou poradnu o provedení zralostních vyšetření předškolních dětí, u kterých přichází v úvahu odklad školní docházky. Všechny instituce navzájem spolupracují v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

SPOLUPRÁCE S MÍSTNÍMI A REGIONÁLNÍMI INSTITUCEMI

Velmi bohatá je spolupráce s Domem dětí a mládeže v Klatovech při zajišťování soutěží pro talentované žáky a při zajišťování prázdninového pobytu žáků v zařízeních domu dětí a spolupráce s městskou knihovnou a kulturním zařízením ve Švihově, při zajišťování kulturních akcí školy.

Plavecký kurz pro žáky 1. stupně zajišťuje škola ve spolupráci s Technickými službami Města Klatov, dopravní výchovu ve spolupráci s dopravním hřištěm Klatovy. V oblasti sportu spolupracuje škola s TJ Sokol Švihov a FC Švihov.

V další zájmové činnosti škola spolupracuje s Českým svazem zahrádkářů, Junákem, Sborem dobrovolných hasičů, Základní uměleckou školou v Klatovech. Uvedené organizace pomáhají škole při organizování školních akcí i akcí pro veřejnost a škola organizacím poskytuje prostory pro jejich činnost.

Významnou pomocí pro školu jsou sponzorské dary od podnikatelů v regionu.

2.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI

Společné akce žáků a rodičů: přehlídky, konzultace dětí a rodičů s učiteli u daného předmětu, mimoškolní akce (výlety, exkurze), ostatní slavnosti, projektové dny, třídní schůzky, vánoční strom, odborné přednášky a besedy.

Pravidelné školní akce: den otevřených dveří, divadlo, ples, výstavy, sezónní besídky.

Škola informuje zákonné zástupce o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek a na třídních schůzkách. Každý učitel má pevně stanovený konzultační den a hodinu nebo předá

informace po dohodě kdykoliv osobně nebo telefonicky. Zákonní zástupci mají možnost omlouvat žáky či komunikovat se školou prostřednictvím e-mailové pošty a internetových stránek školy.

Zástupci zákonných zástupců žáků jednotlivých tříd tvoří výbor Spolku rodičů a přátel ZŠ Švihov. Výbor rodičů se schází nejméně 2 x ročně, zpravidla před pedagogickými radami. Výbor Spolku je vedením školy informován o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, o záměrech školy a o jejím dalším rozvoji. Zákonní zástupci se vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy školy. Vysoká účast zákonných zástupců - kolem 80 % - je na třídních schůzkách, které jsou pořádány 1x za pololetí.

Spolek je spoluorganizátorem vítání žáků do 1. ročníku a rozloučení školy s vycházejícími žáky, podílí se na organizaci a zajištění mimoškolních akcí pro žáky během školního roku i o prázdninách. Je garantem Švihovského hudebního léta i ostatních vystoupení dechového orchestru a pohybových skupin.

Škola vydává 1 x ročně Školní zpravodaj s informacemi o organizaci školního roku. Základní informace o škole jsou umístěny na webových stránkách školy a veřejné vývěsce ve vchodu do školy.

2.8 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí okolo 24 pedagogů, včetně ředitele školy a jeho zástupce. Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 71 – 100 %. Jsou v něm jak mladí učitelé, tak zkušení pedagogové. Počet pedagogů na škole, po přepočtu na plný pracovní úvazek, je přibližně 24.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Velikost

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele, průměrně dalších 22 učitelů včetně výchovného poradce a metodika prevence, v průměru 6 asistentek pedagoga, 4 vychovatelky školní družiny a 1 vychovatelka školního klubu. Sbor je smíšený s většinovou převahou žen. Jsou v něm jak mladí učitelé, tak zkušení pedagogové.

Kvalifikovanost

Kvalifikovanost výuky se pohybuje kolem 90%, ve sboru je proškolená pedagožka s kvalifikací pro dyslekticko-logopedickou péči.

V dalším vzdělávání pedagogických pracovníků je prioritou účast na seminářích v rámci aprobace pedagogů a práce s výpočetní a komunikační technikou. Školením SIPVZ prošlo úrovní základních znalostí 100 % pedagogů a úrovní pokročilých uživatelů 75% pedagogů školy.

2.9 Dlouhodobé projekty

Ve škole se ujal projekty celoškolní, ročníkové, třídní a zájmové. Témata projektů souvisí s tradicemi našeho národa, s tradicemi školy a Města Švihova, s náplní učiva, projekty prezentují zájmovou činnost, případně reagují na aktuální dění ve společnosti.

Škola reaguje na výzvy KÚPK, MŠMT a dalších institucí:

Inovace bez legrace OPVK

Kantor Ideál OPVK

Výzva 56 OPVK

Živá voda

Ruku v ruce přes hranice spolupráce se školou v SRN od roku 2002

Švihovské hudební léto - přehlídka dětských a mládežnických dechových souborů a pohybových skupin., tradiční akce školy a města, založená v roce 1973 - termín: vždy 1. víkend v červnu

2.10 Mezinárodní spolupráce

Od roku 2000 spolupracuje škola s Volkschule Wilting v SRN. Jedná se o výměnné akce pro žáky 1. stupně zaměřené na soutěže, sportovní utkání a poznávání života v obcích, společné výstavy škol a besedy zaměstnanců škol o jejich práci.

Spolupráci udržet a rozvíjet na základě znalostí žáka z anglického jazyka, kde by si obě strany mohly porozumět a mohly by být přibližně stejně jazykově vybaveny.

Pro dechovou hudbu jsou organizovány společné zájezdy na festivaly a hudební vystoupení.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Zaměření školy:

Při tvorbě našeho školního vzdělávacího programu jsme zhodnotili a vzali v úvahu podmínky školy materiálně technické, personální, hygienické a bezpečnostní i podmínky organizační. Vše bylo zpracováno v souladu s RVP základního vzdělávání, právními předpisy a požadavky stanovenými Školským zákonem. Nechceme rozvíjet jen silné stránky, ale také řešit a eliminovat nedostatky a předcházet jim. **Školní vzdělávací program je zaměřen všeobecně bez výrazné specializace.**

Prioritami jsou tyto oblasti:

KULTURA CHOVÁNÍ A VYSTUPOVÁNÍ

- dodržovat a ctít základy slušného a kultivovaného projevu
- schopnost zahájit a ukončit rozhovor
- vyjádřit svůj názor a opřít své tvrzení o argumenty
- požádat o laskavost nebo službu
- odmítnout návrh či nabídku
- pochválit druhého
- přijmout kritiku
- ctít normy školy, zejména pak pravidla školního řádu, znát nejen svá práva, ale i povinnosti
- rozvíjet chápání základních mravních hodnot v životě člověka

EMPIRICKÁ ZKUŠENOST VE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍM PROCESU

- poznávat realie a tradice formou exkurzí, poznávacích výletů, projektových dnů, historických a přírodovědných vycházek, návštěv výstav, galerií, koncertů, divadel
- otevřít ceti k sebepoznání a pozitivní životní motivaci
- zařazovat přírodopisný seminář jako volitelný předmět

JAZYKOVÁ KULTURA

- v jazykové kultuře se zaměřit na plynulý, výstižný a kultivovaný projev, interpretaci textů
- vytvářet trvalý zájem o hodnotnou četbu, divadlo a film

CIZÍ JAZYK JAKO BĚŽNÁ SOUČÁST ŽIVOTA

- znalost 2 cizích jazyků jako samozřejmost, jako nezbytná součást všeobecného vzdělání, s výukou cizího jazyka začít již výběrově v předškolním oddělení mateřské školy
- kromě povinné výuky zařazovat konverzaci v cizím jazyce jako volitelný předmět

ROZVOJ HUDEBNÍHO A TĚLOVÝCHOVNÉHO NADÁNÍ

- v oblasti hudební výchovy se seznámit nejen s naší, ale i světovou hudební scénou, podporovat individuální výuku na hudební nástroj
- zabezpečovat činnost dechového orchestru a pohybové skupiny
- v oblasti tělesné výchovy rozvíjet talent žáků pohybově nadaných ve sportovních kroužcích

(fotbal, sportovní gymnastika, aerobik, lehká atletika, volejbal, florbal)

INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- vytvářet podmínky pro talentované žáky i žáky s různým druhem postižení

ORGANIZOVÁNÍ MIMOŠKOLNÍ ČINNOSTI

- provoz školní družiny a školního klubu
- nabídka široké škály zájmových kroužků
- spolupráce s organizacemi, které pracují s mládeží

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	• vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
Kompetence k řešení problémů	• vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
Kompetence komunikativní	• formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
Kompetence sociální a personální	• účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby

Výchovné a vzdělávací strategie	
	dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
Kompetence občanské	• respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka • respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit • chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
Kompetence pracovní	• používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky • přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot • využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření • orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. Pedagogickým pracovníkem, který odpovídá za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami je výchovný poradce.

Poskytování podpůrných opatření žákům naší školy spočívají zejména v:

- poradenské pomoci školy
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- využití asistenta pedagoga
- využití dalšího pedagogického pracovníka nebo možnosti působení osob poskytujících žákovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu
- poskytování vzdělávání v prostorách stavebně nebo technicky upravených

Podpůrná opatření prvního stupně

Podpůrná opatření prvního stupně uplatní škola i bez doporučení školského poradenského zařízení v případě mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.). Budou spočívat v úpravě metod, organizaci a hodnocení vzdělávání a budou poskytována žákovi, u kterého se projeví potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení v kolektivu. Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Škola zpracuje plán pedagogické podpory žáka (popis obtíží, speciální vzdělávací potřeby, podpůrná opatření prvního stupně, ...). S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu (např. asistenta pedagoga). Plán pedagogické podpory bude škola průběžně aktualizovat v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně bude škola průběžně vyhodnocovat. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná

opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Škola **DOPORUČÍ – NEDOPORUČÍ** zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

Podkladem pro zpracování PLPP pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je školní vzdělávací program. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků se zrakovým postižením, se sluchovým postižením a s vadami řeči spolupracuje škola se Speciálním pedagogickým centrem v Plzni. Jeho pracovníci poskytují telefonicky konzultace podle potřeby a vykonávají návštěvu žáků přímo ve výuce jednou za školní rok. V rámci této návštěvy se uskutečňují konzultace podle potřeb vyučujících.

Zodpovědné osoby

Vzhledem k tomu, že na škole nepůsobí školní speciální pedagog ani školní psycholog, využívá škola v oblasti poradenské činnosti pomoc PPP a SPC. Pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením, je výchovný poradce.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Podpůrná opatření ve škole

a) poradenská pomoc školy

- školní metodik prevence
- péče o žáky s rizikovým chováním
- prevence rizikového chování
- výchovný poradce
- podpora žáků a podpora pedagogických pracovníků
- spolupráce s třídními učiteli
- komunikace se zákonnými zástupci
- komunikace se školským poradenským zařízením

b) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- řešení typových úloh a problémů
- motivace žáka
- upevňování pracovních návyků

c) úprava obsahu a výstupů vzdělávání

- obsah a výstupy vzdělávání se neupravují

d) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací hodiny a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

e) v oblasti hodnocení žáka:

- využívání různých forem hodnocení žáka
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka)
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka

- nastavená kritéria hodnocení umožňují žákovi dosahovat osobního pokrokuzohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní

f) v oblasti využívaných pomůcek:

- běžné učebnice a učební pomůcky

g) v oblasti požadavků na organizaci práce učitele/lů

- didaktické úpravy průběhu vyučování a práce s učivem
- metody práce podporují kvalitu poznávacích procesů žáka
- metody osvojování učiva
- rozvoj a podpora osobního učebního stylu žáka
- práce s obsahy vzdělávání směřuje k posílení vzdělávání žáka v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků
- podpora rozvoje školních dovedností na počátku vzdělávání žáka, posílení přípravy na školní práci (odlišné kulturní a životní podmínky)
- individuální nebo skupinová práce pedagogického pracovníka se žákem

h) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

- v rámci poskytování podpůrných opatření prvního stupně nejsou zařazovány předměty speciálně pedagogické péče

Podpůrná opatření v rámci domácí přípravy

- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění
- rozhovor se zákonným zástupcem žáka
- pravidelná komunikace se zákonným zástupcem žáka
- poskytování metodické a konzultační podpory zákonnému zástupci žáka
- konzultace školy a zákonných zástupců o postupech vzdělávání, s cílem spolupráce na řešení problému žáka

Podpůrná opatření jiného druhu

- respektování zdravotního stavu žáka
- vyhodnocení a respektování zátěžové situace v rodině či škole
- uvažování vztahových problémů

- postavení ve třídě (v jakých činnostech, jakým způsobem)

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Škola zajistí bezodkladné předání plánu pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení, pokud se žák podle něho vzdělával. Školské poradenské zařízení posoudí speciální vzdělávací potřeby žáka a doporučí konkrétní podpůrná opatření. Neposkytuje-li zákonný zástupce žáka součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu žáka, informuje škola místně příslušný orgán sociálně právní ochrany dětí. Škola poskytuje podpůrná opatření bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Shledá-li školské poradenské zařízení, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně. Škola může místo doporučeného podpůrného opatření přijmout po projednání s příslušným školským poradenským zařízením a s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu žáka. Podpůrné opatření druhého až pátého stupně přestane škola po projednání se zákonným zástupcem žáka poskytovat, pokud z doporučení školského poradenského zařízení vyplývá, že podpůrné opatření již není nezbytné.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Pokud škola doporučí zákonnému zástupci žáka, aby vyhledal pomoc školského poradenského zařízení a školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu, požádá zákonný zástupce žáka o vzdělávání podle IVP. Ředitel školy zajistí zpracování individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení. Podkladem pro zpracování IVP pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je školní vzdělávací program. Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a zákonného zástupce. Zákonný zástupce stvrdí seznámení s individuálním vzdělávacím plánem informovaným souhlasem. Škola doplňuje a upravuje individuální vzdělávací plán podle potřeb žáka.

Při zpracování IVP pro žáky s LMP (od 3. stupně podpory) budou zohledňována jejich specifika, a to zejména: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost;

nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) poradenská pomoc školy

- školní metodik prevence
- péče o žáky s rizikovým chováním
- prevence rizikového chování
- výchovný poradce
- podpora žáků a podpora pedagogických pracovníků
- spolupráce s třídními učiteli
- komunikace se zákonnými zástupci
- komunikace se školským poradenským zařízením

b) v oblasti metod výuky (pedagogické postupy)

- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti)
- rozvíjení a podpora osobních specifických učebních stylů žáka
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování
- řešení typových úloh a problémů
- motivace žáka
- upevňování pracovních návyků
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.)
- častější kontrola a poskytování zpětné vazby
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění
- ve vyučovací hodině se věnuje větší pozornost formám a metodám výuky, struktuře vyučovací hodiny, přiměřenosti vyučování, logické organizaci a srozumitelnosti předkládaného učiva, motivaci k učení a opakování základních principů učiva, které směřuje ke zvyšování koncentrace pozornosti žáka a ke zlepšení jeho motivace

- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy
- pomoc při překonávání nepřípravenosti na školu a z toho plynoucí selhávání ve školních dovednostech intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka

c) v oblasti úpravy obsahu vzdělávání

- úprava obsahu vzdělávání žáka v dílčích oblastech, které žák vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem
- úprava obsahu vzdělávání žáka v závislosti na struktuře a charakteru jeho speciálních vzdělávacích potřeb a na základě doporučení školských poradenských zařízení
- **u žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV¹** (části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem) , **ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá**

http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf

- posílení vzdělávání žáka v oblastech, kde nedosahuje uspokojivých výsledků
- u žáků s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek je třeba podpora rozvoje školních dovedností na počátku vzdělávání žáka, posílení přípravy na školní práci, posílení výuky českého jazyka nebo výuky českého jazyka jako jazyka cizího

¹ **dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016**

http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf

d) v oblasti organizace výuky

- nastavení pravidel průběhu a struktury vyučovací hodiny (střídání forem a činností během výuky)
- diferenciací výuky, skupinová a kooperativní výuka
- zohlednění postavení žáka ve třídě
- nabídka volnočasových aktivit ve škole a podpora rozvoje zájmů žáka
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně exkurzí

- podpora sociokulturní adaptace v zapojení do třídního kolektivu

e) v oblasti hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žákahodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka) práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka
- nastavená kritéria hodnocení umožňují žákovi dosahovat osobního pokroku
- podpora sebehodnocení
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnoticí kritéria
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání

f) v oblasti pomůcek a učebních materiálů

- běžné učebnice a učební pomůcky
- speciální učebnice, speciální pomůcky nebo kompenzační pomůcky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáka
- duplicitní poskytnutí učebnic a učebních pomůcek (pokud není možné je přenášet)

Podpůrná opatření jiného druhu

- respektování zdravotního stavu žáka
- vyhodnocení a respektování zátěžové situace v rodině či škole
- uvažování vztahových problémů
- postavení ve třídě (v jakých činnostech, jakým způsobem)

Personální zajištění úprav průběhu vzdělávání

- asistent pedagoga, úvazek

Další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka

- školské poradenské zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciální pedagogické centrum)

Spolupráce se zákonnými zástupci žáka

- rozhovor se zákonným zástupcem žáka
- pravidelná komunikace se zákonným zástupcem žáka
- poskytování metodické a konzultační podpory zákonnému zástupci žáka
- konzultace školy a zákonných zástupců o postupech vzdělávání, s cílem spolupráce na řešení problému žáka
- v případě nespolupracujícího zákonného zástupce žáka spolupráce s OSPOD

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Pokud škola doporučí zákonnému zástupci žáka, aby vyhledal pomoc školského poradenského zařízení a školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu, požádá zákonný zástupce žáka o vzdělávání podle IVP. Ředitel školy zajistí zpracování individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení. Podkladem pro zpracování IVP pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je školní vzdělávací program. Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a zákonného zástupce. Zákonný zástupce stvrdí seznámení s individuálním vzdělávacím plánem informovaným souhlasem. Škola doplňuje a upravuje individuální vzdělávací plán podle potřeb žáka.

Nejméně 1x za čtvrtletí plán škola vyhodnotí.

Při zpracování IVP pro žáky s LMP (od 3. stupně podpory) budou zohledňována jejich specifika, a to zejména: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Třídní učitel, výchovný poradce.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

v oblasti organizace výuky:

Dle IVP

v oblasti metod výuky:

Individuální přístup

v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

Minimální výstupy http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_cerven.pdf

v oblasti hodnocení:

Hodnocení známkou Možnost slovního hodnocení na žádost zákonných zástupců

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

logopedická péče, bazální stimulace u žáků s mentálním postižením

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Ředitelka školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit žákovi s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitelka školy zajistí zpracování individuálního vzdělávacího plánu bez zbytečného odkladu ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka. S individuálním vzdělávacím plánem se seznámí všichni vyučující žáka a zákonný zástupce, který stvrdí seznámení s individuálním vzdělávacím plánem informovaným souhlasem. Škola doplňuje a upravuje individuální vzdělávací plán podle potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok, může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky.

Zodpovědné osoby

Vzhledem k tomu, že na škole nepůsobí školní speciální pedagog ani školní psycholog, využívá škola v oblasti poradenské činnosti pomoc PPP. Pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením, je výchovný poradce.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

a) v oblasti metod výuky (pedagogické postupy)

- respektování míry nadání žáka a jeho specifika
- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky
- využívání individuální a skupinové projektové práce
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí

b) v oblasti úpravy obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace

c) v oblasti organizace výuky

- diferenciací výuky, skupinová a kooperativní výuka
- zohlednění postavení žáka ve třídě

d) v oblasti hodnocení žáka

- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka
- nastavená kritéria hodnocení umožňují žákovi dosahovat osobního pokroku
- zohlednění akcelerovaného vývoje nadaných žáků v práci s učivem
- podpora sebehodnocení

e) v oblasti pomůcek a učebních materiálů

- běžné učebnice a učební pomůcky
- odborná literatura (přiměřeně míře nadání žáka)

Podpůrná opatření jiného druhu

- vztahové problémy
- postavení ve třídě (v jakých činnostech, jakým způsobem)

Další subjekty, které se podílejí na vzdělávání žáka

- školské poradenské zařízení (pedagogicko-psychologická poradna)

Spolupráce se zákonnými zástupci žáka

- rozhovor se zákonným zástupcem žáka
- pravidelná komunikace se zákonným zástupcem žáka
- poskytování metodické a konzultační podpory zákonnému zástupci žáka

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán (IVP)

Ředitelka školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit žákovi s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitelka školy zajistí zpracování individuálního vzdělávacího plánu bez zbytečného odkladu ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka. S individuálním vzdělávacím plánem se seznámí všichni vyučující žáka a zákonný zástupce, který stvrdí seznámení s individuálním vzdělávacím plánem informovaným souhlasem. Škola doplňuje a upravuje individuální vzdělávací plán podle potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok, může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, středními školami a soukromými subjekty.

Zodpovědné osoby a jejich role:

Třídní učitel, výchovný poradce.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

předčasný nástup dítěte ke školní docházce

obohacování vzdělávacího obsahu

zadávání specifických úkolů, projektů

příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Rozvoj schopností	M , Prv	Čj , Hv ,	Čj , M ,	Čj , M ,	Čj , Hv ,	F , Inf ,	Inf , Př ,	Ch , M ,	Ch , Inf ,

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání základní školy Švihov

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
poznávání	, Tv , Vv	M , Prv , Tv , Vv	Pč , Tv , Vv	Pč , Přv , Tv , VI , Vv	M , Pč , Přv , Tv , Vv	Ov , Tv , Z , Přs	Tv , Přs	Ov , Př , Tv , Z , Přs	M , Ov , Př , Tv , Vkz , Vv , Z
Sebepoznání a sebepojetí	M	Hv , Vv	Prv , Tv , Vv	Čj , Přv	Čj , Přv , Tv	D , Ov , Pč , Vkz , Vv	Přs	Ch , Ov , Vkz , Přs	Ov , Pč , Vkz , Vv
Seberegulace a sebeorganizace	M , Pč	Pč , Tv	Čj , Pč , Prv , Tv	Čj , M	Čj , M , Pč , Přv , Tv	Ov , Tv	Pč , Přs	Ov , Pč , Vkz , Přs	Ov , Pč
Psychohygiena	M		Prv	Tv	Čj , Přv , Tv	Tv	Tv	Ov , Př , Tv , Přs	Ov , Tv
Kreativita	Čj , Hv , M , Pč , Tv , Vv	Čj , Hv , M , Pč , Tv , Vv	Hv , M , Pč , Tv , Vv	Čj , Hv , M , Pč , Tv , Vv	Čj , Hv , M , Pč , Tv , Vv	Hv , Pč , Tv , Vv , Přs	Hv , Pč , Př , Tv , Vv , Z	Hv , Ov , Tv , Vv	Hv , Ov , Př , Tv , Vv
Poznávání lidí	Prv	Prv	Čj , Hv , Prv , Vv	Čj , Hv , VI	Čj , Přv , Tv	Čj , Ov , Vkz , Přs	Čj , Tv , Vkz , Z , Přs	Ov , Tv , Vkz , Z , Nj	M , Ov , Vkz
Mezilidské vztahy	Hv , Prv	Čj , Prv , Tv	Čj , Hv , Prv	Čj , Hv , Tv , VI	Čj , Hv , M , Přv , Tv	Čj , Ov , Př , Tv , Vkz , Z	Čj , D , F , Př , Tv , Vkz , Vv , Z , Přs	Čj , Ch , Ov , Př , Tv , Vkz , Z , Nj , Přs	D , M , Ov , Př , Tv , Vkz , Z
Komunikace	Čj , Hv , Tv	Čj , Tv , Vv	Čj , Prv , Tv , Vv	Aj , Čj , M , Přv , Tv , Vv	Aj , Čj , Hv , Přv , Tv , Vv	Čj , Hv , Pč , Př , Tv , Vkz , Vv , Z , Přs	Čj , Hv , Pč , Př , Tv , Z , Přs	F , Hv , Ch , Ov , Pč , Př , Tv , Vkz , Vv , Z , Nj , Přs	Aj , Hv , Ch , Ov , Pč , Př , Tv
Kooperace a kompetice	Hv , Vv		Tv	Hv , M , Pč , Přv , Tv	Čj , M , Pč , Tv , Vv	Pč , Tv	Tv , Z	Ov , Tv , Z	Tv
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			M , Prv	M , Přv , Vv	Čj , M , Pč , Přv	F , Inf , M , Ov , Pč , Př , Tv , Vv , , Z , Přs	Inf , M , Pč , Př , Tv , Vkz , Z , Přs	Ch , Ov , Pč , Př , Tv , Vkz , Z , Přs	F , Ch , Inf , M , Ov , Pč , Př , Tv , Vkz
Hodnoty, postoje, praktická etika				Čj , Přv	Čj , Přv	M , Ov , Z	Inf , Ov , Z , Přs	Ch , Ov , Pč , Př , Vv	Ch , Inf , Ov , Z
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola	Prv	Prv	Prv		VI	Ov		Vkz , Z	
Občan, občanská společnost a stát				VI	Přv , VI	Vkz	Ov , Vkz	D , Ov , Vkz	Vkz

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Formy participace občanů v politickém životě				VI	VI	D	Ov	D	D , Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	Přv , VI	D	Ov	D	Ov , Z
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá			Aj		VI	Ov	M , Vv , Z	Aj , Čj , Ch , M , Z	Čj , F , Ch , Ov , Vv , Z , Nj
Objevujeme Evropu a svět				Aj	Inf , VI	Aj	D , Vkz , Z	Aj , M , Nj	D , Inf , Ov , Vkz , Z , Nj
Jsme Evropané				Aj , VI	VI	Čj , D	Čj , D , Z	D , M , Z , Nj	D , Ov , Z , Nj
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní difference			Aj	VI	Přv , VI	Hv	Hv , Z	Hv , Z , Přs	Hv , Z
Lidské vztahy				Čj , VI	Čj , Inf , Přv , VI	Ov , Vv	Př , Vv , Z , Přs	Čj , Ov , Vv , Z , Přs	D , Ch , Ov , Vkz , Vv , Z
Etnický původ				VI	Čj , Inf , Přv		Z	Čj , Př , Z	Ov , Z
Multikulturalita				Aj	Aj , Čj , Přv , VI	Aj	Aj , Z	Aj , Čj , Z , Nj	Z
Princip sociálního smíru a solidarity					VI		Z	Čj , Z	Čj , Ov , Z
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy			PČ	PČ , Přv	PČ , Přv	PČ , Př , Vv , Z , Přs	Př	Ch , Z	Ch , PČ , Př , Z
Základní podmínky života			PČ	PČ , Přv	PČ , Přv	D , PČ , Př , Z , Přs	D , Př , Z , Přs	D , Ch , PČ , Vkz	Ch , PČ , Př , Vkz , Fs
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			PČ	PČ , Přv , VI	PČ , Přv	PČ , Př , Vv , Z , Přs	D , F , PČ , Př , Z , Přs	D , F , Ch , M , PČ , Z	Ch , M , Ov , PČ , Př , Vkz , Z , Fs
Vztah člověka k prostředí		Prv , Vv	PČ , Vv	PČ , Přv , Vv	Čj , PČ , Přv , Vv	Čj , F , Ov , PČ , Př , Z , Přs	F , PČ , Př , Vv , Z , Přs	F , Ch , M , Ov , PČ , Př , Vkz , Vv , Z , Nj , Přs	F , Ch , M , Ov , PČ , Př , Vkz , Vv , Z

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Čj	Čj , Prv	Ov , Př , Z , Přs	Př , Z , Přs	Ov , Př , Z , Přs	Ch , Inf , Ov , Př , Z
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj	Inf , Ov	Inf , Z		Čj , Ch , Inf , Př
Stavba mediálních sdělení					Čj				Čj
Vnímání autora mediálních sdělení					Čj	Čj			
Fungování a vliv médií ve společnosti					Čj	Aj , Ov	Aj , Inf	Nj	Čj , Inf , Vkz
Tvorba mediálního sdělení					Čj	Inf	Inf		Inf
Práce v realizačním týmu					Čj	Ov	Vv , Z	Vv , Z	Př , Vv , Z

3.5.1.1 Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
Aj	Anglický jazyk
Ch	Chemie
Čj	Český jazyk
D	Dějepis
F	Fyzika
Fs	Fyzikální seminář
Hv	Hudební výchova
Inf	Informatika
M	Matematika
Nj	Německý jazyk
Ov	Občanská výchova
Pč	Pracovní činnosti
Př	Přírodopis
Přs	Přírodopisný seminář
Prv	Prvouka
Přv	Přírodověda
Tv	Tělesná výchova
Vkz	Výchova ke zdraví
VI	Vlastivěda
Vv	Výtvarná výchova

Zkratka	Název předmětu
Z	Zeměpis

4 Učební plán

4.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk			3	3	3	9	3	3	3	3	12
	Český jazyk	7+2	7+3	7+2	6+1	6+1	33+9	4+1	4+1	4+1	3+2	15+5
	Další cizí jazyk Německý jazyk									3	3	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	4	4	4	3+1	15+1
Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1	1	0+1		0+1	1+2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1			6+1					
	Přírodověda				1+1	1+1	2+2					
	Vlastivěda				2	2	4					
Člověk a společnost	Dějepis							2	2	2	1+1	7+1
	Občanská výchova							1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika							2	2	1+1	1	6+1
	Chemie									2	1+1	3+1
	Přírodopis							2	2	1	1	6
	Zeměpis							2	2	1	1	6

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
	Výchova ke zdraví							1	1	0+1	0+1	2+2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	1	1	1	0+1	3+1
Volitelné předměty								0+1	0+1	0+1	0+1	0+4
• Přírodopisný seminář • Fyzikální seminář • Konverzace Aj												
Celkem hodin		20	22	25	25	26	102+16	30	30	31	31	104+18

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk
Na 1. stupni Český jazyk přidáno celkem 9 disponibilních hodin - 1. ročník 2 hodiny, 2. ročník 3 hodiny, 3. ročník 2 hodiny, 4. ročník 1 hodina, 5. ročník 1 hodina. Na 2. stupni Český jazyk přidáno celkem 5 disponibilních hodin - po jedné hodině v 6.,7.,8. a v 9. ročníku 2 hodiny. Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou realizována formou projektů nebo exkurzí.

Vzdělávací oblasti a obory a jejich časová dotace - viz tabulace učebního plánu.

Poznámky ke vzdělávacím oblastem a oborům :

1) Oblast Jazyk a jazyková kultura se vyučuje v předmětech Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk

- 2) Oblast Matematika a její aplikace se vyučuje v předmětu Matematika
- 3) Oblast Informační a komunikační technologie se vyučuje v předmětu Informatika
- 4) Oblast Člověk a jeho svět se vyučuje v předmětech Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda
- 5) Oblast Člověk a společnost se vyučuje v předmětech Dějepis, Občanská výchova
- 6) Oblast Člověk a příroda se vyučuje v předmětech Přírodopis, Fyzika, Chemie, Zeměpis
- 7) Oblast Umění a kultura se vyučuje v předmětech Hudební výchova, Výtvarná výchova
- 8) Oblast Člověk a zdraví se vyučuje v předmětech Výchova ke zdraví, Tělesná výchova
- 9) Oblast Člověk a svět práce se vyučuje v předmětu Pracovní činnosti a vzdělávací obsah je rozdělen následovně :

v 6. ročníku - Práce s technickými materiály

- Pěstitelské práce, chovatelství

v 7. ročníku - Práce s technickými materiály

- Pěstitelské práce, chovatelství

- Příprava pokrmů

v 8. ročníku - Svět práce

- Pěstitelské práce, chovatelství

- Provoz a údržba domácnosti

v 9. ročníku Svět práce

- Pěstitelské práce, chovatelství

- Provoz a údržba domácnosti

10) Volitelné předměty jsou realizovány na 2. stupni takto :

Konverzace v anglickém jazyce bude nabízena v 6. a v 7. ročníku

Přírodopisný seminář bude nabízen v 6., 7., 8. ročníku

Fyzikální seminář bude nabízen v 9. ročníku

11) Disponibilní časová dotace

Na 1. stupni je disponibilní časová dotace 14 hodin plně využita na navýšení časové dotace povinné části následovně :

Český jazyk celkem 7 hodin - 1. ročník 1 hodina, 2. ročník 2 hodiny, 3. ročník 2 hodiny, 4. ročník 1 hodina, 5. ročník 1 hodina

Matematika celkem 4 hodiny - 2. ročník 1 hodina, 3. ročník 1 hodina, 4.ročník 1 hodina, 5.ročník 1 hodina

Prvouka celkem 1 hodina - 3. ročník 1 hodina

Přírodověda celkem 2 hodiny - 4. ročník 1 hodina, 5. ročník 1 hodina

Na 2. stupni je disponibilní časová dotace 24 hodin použita na navýšení časové dotace povinné části 14 hodinami následovně:

Český jazyk celkem 5 hodin - po jedné hodině v 6.,7.,8. a v 9. ročníku 2 hodiny

Matematika celkem 1 hodina - v 9. ročníku 1 hodina

Informatika celkem 2 hodiny - v 7. ročníku 1 hodina a v 9. ročníku 1 hodina

Fyzika celkem 1 hodina - v 8. ročníku 1 hodina

Zeměpis celkem 1 hodina - v 7. ročníku 1 hodina

Dějepis celkem 1 hodina - v 9. ročníku 1 hodina

Výchova ke zdraví celkem 2 hodiny - v 8. ročníku 1 hodina, v 9.ročníku 1 hodina

Pracovní činnosti celkem 1 hodina - v 9. ročníku 1 hodina

a na volitelné předměty 10 hodinami následovně :

Další cizí jazyk -Německý jazyk, Anglický jazyk celkem 6 hodin - v 8. ročníku 3 hodiny a v 9. ročníku 3 hodiny

Přírodopisný seminář a konverzace v anglickém nebo německém jazyce celkem 2 hodiny - v 6. ročníku 1 hodina a v 7. ročníku 1 hodina

Přírodopisný seminář celkem 1 hodina - v 8. ročníku 1 hodina

Fyzikální seminář celkem 1 hodina - v 9. ročníku 1 hodina

Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou realizována formou projektů nebo exkurzí.

Dle zájmu žáků připravuje škola podle svých možností nabídku zájmových kroužků.

4.2 Přehled využití týdnů

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Plavecký výcvik	0	0	0.8	0.8	0	0	0	0	0
Lyžařský výcvik	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Celkem týdnů	0	0	0.8	0.8	0	0	1	0	0

5 Učební osnovy

5.1 Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	3	3	3	3	3	3	3	21
		Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Anglický jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Anglický jazyk je vyučován ve 3. až 9. ročníku po třech hodinách týdně. Obsahové vymezení: Žák je veden k: - pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství - pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

Název předmětu	Anglický jazyk
	- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti - vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů - zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace - samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření - získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama Organizace: Vyučování probíhá v jazykové učebně. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	Cizí jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vybíráme a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení. Vedeme žáky k systematickému získávání a ukládání informací a jejich propojování do širších celků. Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení. Vedeme žáky k ověřování výsledků. Hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy. Vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení. Vedeme žáky k vyhledávání informací, klademe vhodné otázky. Hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. Kompetence komunikativní:

Název předmětu	Anglický jazyk
	Vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni. Vedeme žáky k umění naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat. Vedeme žáky k výstižnému a souvislému projevu. Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině. Vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu. Vedeme žáky ke schopni sebekontroly. Hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. Vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti. Podněcujeme žáky k argumentaci. Kompetence občanské: Vedeme žáky k respektování názorů ostatních. Vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování. Vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů. Vedeme žáky k diskusi. Vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání. Kompetence pracovní: Vedeme žáky k efektivní organizaci své práce. Pomáháme najít cestu ke správnému řešení. Zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Anglický jazyk	3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní

Anglický jazyk	3. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
základní výslovnostní návyky		zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
pozdravy		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
základní pokyny		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
školní pomůcky		rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
barvy		rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
čísla do 10		rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
jednoduché otázky		rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
hračky		rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
turistické atrakce Londýna		rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
jednoduché pokyny		rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
jídlo a pití		rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
sloveso "like"		píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
Vánoce		rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
čísla do 20		rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
sloveso "have got"		píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
nábytek a místnosti		rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

Anglický jazyk	3. ročník	
vazba "there is/are"		píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
přídavná jména		rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
popis osob		rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
oblečení		rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
části těla		rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
zdraví		rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		

Anglický jazyk	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
otázky a krátké odpovědi		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

Anglický jazyk	4. ročník	
pozdravy		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
anglická abeceda, hláskování		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
prázdniny		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
přivlastňovací zájmena		rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
barvy		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
sloveso "have got"		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
abeceda		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
počítání do 20		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
rodina		napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
členové rodiny		rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
sloveso "has got" - zápor		vyplní osobní údaje do formuláře
sloveso "like"		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
čísla 20 - 100		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
názvy potravin a jídel		rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
vyjádření množství		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
sloveso "be"		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
jídlo		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného

Anglický jazyk	4. ročník	
		času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
popis osob		rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
		vyplní osobní údaje do formuláře
vyjádření množství "some/any"		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
stupňování přídavných jmen		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
slovesa "like", "have got", "want", "can", "like"		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
zvířata v zoo		rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
předložky místa		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
zvířata žijící v ZOO		rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
vazba "there is / there are"		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
předložky		se zapojuje do jednoduchých rozhovorů
budovy ve městě		se zapojuje do jednoduchých rozhovorů
		rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
2. stupeň přídavných jmen		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
dopravní prostředky		se zapojuje do jednoduchých rozhovorů
		rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
podstatná jména utvořená od sloves koncovkou -ing		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
vazba "there is/there are"		napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

Anglický jazyk	4. ročník	
vazba "like + -ing"		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
dny v týdnu		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
volnočasové aktivity		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
televize a média		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
hodiny		vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
měsíce		vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
každodenní aktivity		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
povolání		vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
aktivity během dne		vyplní osobní údaje do formuláře
čas přítomný průběhový		rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
počasí		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
oblečení		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
u lékaře		vyplní osobní údaje do formuláře
části těla		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
sloveso "must"		se zapojí do jednoduchých rozhovorů

Anglický jazyk	4. ročník	
čas minulý prostý		rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
nepravidelná slovesa		rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		

Anglický jazyk	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy

Anglický jazyk	5. ročník	
neurčitý člen "a/an"		se zapojí do jednoduchých rozhovorů
základní číslovky do 100		vyplní osobní údaje do formuláře
představování		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
jména a pozdravy		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
vazba "there is/there are"		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
množné č. podst. jmen		se zapojí do jednoduchých rozhovorů
státy a národnosti		rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
sloveso „být“		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
rodina		rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
přivlastňovací příd. jm.		se zapojí do jednoduchých rozhovorů
Vánoce		rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
sloveso „mít“		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
barvy a přídavná jména		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
školní předměty, rozvrh hodin		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
čas		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
dny v týdnu		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá
předložky času		se zapojí do jednoduchých rozhovorů
čas přítomný prostý		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

Anglický jazyk	5. ročník	
nábytek		rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu
předložky místa		se zapojí do jednoduchých rozhovorů
názvy místností		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
budovy ve městě		rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
sloveso "can/can't"		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
popis osob		napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
oblečení		vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
čas přítomný průběhový		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Anglický jazyk	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů	

Anglický jazyk	6. ročník	
	- Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
pozdravy, představování		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
rodina		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
sport a volný čas		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
vazba "there is/there are"		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
čas přítomný prostý		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
škola		rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
řadové číslovky, datum		napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
příslovce četnosti		vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
čas přítomný průběhový		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
zvířata v zoo		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
srovnání přít. času prostého a průběhového		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
osobní zájmena ve 4. pádě		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
Vánoce		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
sloveso „být“ v minulém čase prostém		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se

Anglický jazyk	6. ročník	
		týká osvojovaných témat
čas minulý prostý, pravidelná slovesa		reaguje na jednoduché písemné sdělení
prázdniny, cestování		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
čas minulý prostý		reaguje na jednoduché písemné sdělení
čas minulý prostý, nepravidelná slovesa		reaguje na jednoduché písemné sdělení
jídlo a pití		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
počitatelná a nepočitatelná podstatná jména		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
členy "a/an/some/the"		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
"some/any"		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
krajina, mapy		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
počasí		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
stupňování přídavných jmen		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
budoucnost s „going to“		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
televizní pořady		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
přídavná jména a příslovce		napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
„have to“		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
kino a film		vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv		

Anglický jazyk	6. ročník	
médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		

Anglický jazyk	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
čas přítomný prostý		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
čas přítomný průběhový		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
krátké vypravování		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
čas minulý prostý, sloveso „být“		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
čas minulý prostý, pravidelná a nepravidelná slovesa		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
stěhování		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
rodina		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
„ago“		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů
„like + -ing“		vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
budoucnost s „will“		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických

Anglický jazyk	7. ročník	
		okruhů
volnočasové aktivity		vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
vesmír		rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
budoucnost s „going to“		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů
život v budoucnosti		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
Vánoce		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
čas minulý průběhový		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů
živelné katastrofy		rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
vypravování napínavého příběhu		rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
člen určitý a neurčitý		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů
vyjádření budoucnosti přítomným průběhovým časem		napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
Londýn		vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
orientace na mapě		vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
čas předpřítomný – kladné a záporné věty		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů
zkušenosti		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů
čas předpřítomný – otázky a krátké odpovědi		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů

Anglický jazyk	7. ročník	
„ever, never, just“		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů
adrenalinové sporty		rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
způsobová slovesa		reaguje na jednoduché písemné sdělení
zdraví a nemoc		rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.		

Anglický jazyk	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
přítomné časy		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
		vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Anglický jazyk	8. ročník	
		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
		reaguje na jednoduché písemné sdělení
předpřítomný čas		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
		vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
		reaguje na jednoduché písemné sdělení
představení sebe a přátel		rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
		vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
		vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
		napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		reaguje na jednoduché písemné sdělení
užití too/enough		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
minulý čas prostý		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se

Anglický jazyk	8. ročník	
		týká osvojovaných témat
		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
		vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
		reaguje na jednoduché písemné sdělení
minulý čas průběhový		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
užití "had to/could"		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
části těla		vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
modální slovesa a jejich opisné tvary		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
přátelé		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
		vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
		napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		reaguje na jednoduché písemné sdělení

Anglický jazyk	8. ročník	
počasí		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
		reaguje na jednoduché písemné sdělení
přídavná jména		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
podmiňovací způsob		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		

Anglický jazyk	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů	

Anglický jazyk	9. ročník	
	- Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
slovesné časy		rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
tvoření otázek		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
volnočasové aktivity		vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
řešení problémů, šikana		rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat
popis osob		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
minulé časy		rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
město		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
lidské tělo		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
budoucí časy		rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
první kondicionál		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
schůzky a plánování		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
každodenní činnosti		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a

Anglický jazyk	9. ročník	
		dalších osvojovaných témat
přírodní katastrofy		vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
sloveso „would“		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
druhý kondicionál		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
značky a tabulky		reaguje na jednoduché písemné sdělení
zvratná zájmena		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
média, inzeráty a reklama		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
povolání		mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
gerundium		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
frázová slovesa		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
prosby a žádosti		reaguje na jednoduché písemné sdělení
peníze		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
trpný rod		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
v hotelu		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
cestování		vyhledá požadované informace v autentických materiálech
čas		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
předložky		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
nepřímá řeč		rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
zdvořilé dotazování a odmítnutí		se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

5.2 Český jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
9	10	9	7	7	5	5	5	5	62
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Český jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu. V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují i prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Název předmětu	Český jazyk
	V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: 1. ročník - 9 hodin týdně 2. ročník - 10 hodin týdně 3. ročník - 9 hodin týdně 4. ročník - 7 hodin týdně 5. ročník - 7 hodin týdně 6. ročník - 5 hodin týdně 7. ročník - 5 hodin týdně 8. ročník - 5 hodin týdně 9. ročník - 5 hodin týdně Obsahové vymezení: Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností. Vede k využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj. Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Žák je veden k: - pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství - pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání - rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství - získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama - individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení

Název předmětu	Český jazyk
	emocionálního a estetického vnímání Organizace: Výuka se realizuje v kmenových třídách, žáci využívají k učení různé formy práce, včetně čtenářských dílen. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	• Etická výchova • Dramatická výchova • Český jazyk a literatura
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení s porozuměním. Vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci. Stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v pravopisu. Motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu. Rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva. Předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech. Vedeme žáky k systematickému získávání a ukládání informací. Vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování. Seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem. Kompetence k řešení problémů: Povzbuzujeme žáky k navrhování různých řešení problémů, k dokončování úkolů a zdůvodňování závěrů. Vedeme žáky tak, aby si vzájemně radili a pomáhali. Hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. Vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy. Vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení. Kompetence komunikativní: Vedeme žáky k výstižnému a kultivovanému projevu.

Název předmětu	Český jazyk
	Povzbuzujeme žáky k prezentaci vlastních myšlenek a názorů. Vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů. Nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů. Pomocí literárního i gramatického učiva pomáháme rozšiřovat slovní zásobu žáků. Kompetence sociální a personální: Organizujeme práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů. Vedeme žáky k prezentaci vlastních myšlenek a názorů a ke vzájemnému respektu. Vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky. Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc. Kompetence občanské: Využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí. Vedeme žáky ke zvládnutí komunikace v běžných situacích. Používáme pro žáky s poruchami učení vhodně přizpůsobené pracovní materiály. Kompetence pracovní: Vedeme žáky k organizování a plánování učení. Požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů. Vedeme žáky k dodržování vlastního učebního prostoru.
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Na 1. stupni Český jazyk přidáno celkem 9 disponibilních hodin - 1. ročník 2 hodiny, 2. ročník 3 hodiny, 3. ročník 2 hodiny, 4. ročník 1 hodina, 5. ročník 1 hodina. Na 2. stupni Český jazyk přidáno celkem 5 disponibilních hodin - po jedné hodině v 6.,7.,8. a v 9. ročníku 2 hodiny. Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou realizována formou projektů nebo exkurzí.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Český jazyk	1. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů

Český jazyk	1. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
čtení – praktické čtení (technika čtení)		čte texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)		porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, představení se, přivítání, omluva, prosba, vypravování, základní komunikační pravidla (oslovení, zdvořilé vystupování)		respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
		pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
		v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
		volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
		na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
		seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhlednost, správnost tvarů); žánry písemného projevu: blahopřání		zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
		píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)		rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
poslech literárních textů		pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
zážitkové čtení a naslouchání		vyjadřuje své pocity z přečteného textu
tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
		pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, kniha, čtenář; divadelní představení, herec		rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		

Český jazyk	1. ročník	
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		

Český jazyk	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné)		plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)		porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, představení se, přivítání, telefonování, omluva, prosba, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)		respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
		pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
		v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
		volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhlednost, správnost tvarů i spojování písmen do slov); žánry písemného projevu: adresa,		na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
		seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
		zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
		píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev

Český jazyk	2. ročník	
blahopřání, pozdrav		
zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)		rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, antonyma, synonyma, homonyma, nadřazená, podřazená, souznačná		porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená
pravopis – pravopis věty, samohlásky krátké a dlouhé, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, ú/ů; dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě (mimo morfologický šev), souhlásky znělé a neznělé, velká písmena – vlastní jména osob, zvířat, název bydliště - adresa		odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách odůvodňuje a píše správně: dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
skladba – druhy vět, pořadí slov ve větě, věta jednoduchá a souvětí, spojování vět pomocí spojek do souvětí		spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
poslech literárních textů		pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností
žážitkové čtení a naslouchání		vyjadřuje své pocity z přečteného textu
tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, verš, rým, přirovnání		rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		

Český jazyk	2. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		

Český jazyk	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)		plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)		respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
		pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
		v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
		volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
		na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a		seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
		zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
		píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje

Český jazyk	3. ročník	
adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	
zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	
slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	
tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	
skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	
pravopis – lexikální	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	
poslech literárních textů	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	
zážitkové čtení a naslouchání	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	
tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	
základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k		

Český jazyk	3. ročník	
jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Český jazyk	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)		čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav,		reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

Český jazyk	4. ročník	
oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)		vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
		volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
		rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
		sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti
písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování		píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
		sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti
slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka), významově neznámá slova, slova spisovná a nespisovná		porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
		rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
		rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
tvarosloví – slovní druhy, tvary slov		určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice		vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
		odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí
		užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
pravopis – lexikální		píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
poslech literárních textů		rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
zážitkové čtení a naslouchání		vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, verš, rým, přirovnání		při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Český jazyk	4. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a		

Český jazyk	4. ročník	
pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		

Český jazyk	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)		čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
		rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
		posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
		rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)		reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
		vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
		volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
		rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
		sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti
písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a		píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

Český jazyk	5. ročník	
přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování		sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti
zvuková stránka jazyka – výslovnost, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)		volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka), významově neznámá slova, slova spisovná a nespisovná		porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
tvarosloví – slovní druhy, tvary slov		určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice		vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)		píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
poslech literárních textů		volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
zážitkové čtení a naslouchání		vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání		při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		

Český jazyk	5. ročník	
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		

Český jazyk	5. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
Příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící		

Český jazyk	5. ročník	
prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médií jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.		

Český jazyk	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové		rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
		rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
		využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky

Český jazyk	6. ročník	
		textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse		dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (popis, popis výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu, charakteristika, líčení, výtah, žádost, životopis, vypravování)		odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov		správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu		správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický		v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům		uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
způsoby interpretace literárních a jiných děl		rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)		rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé		uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace		rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Český jazyk	6. ročník	
(jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, jazykové příručky)		samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu.		
Český jazyk	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů	

Český jazyk	7. ročník	
	- Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo	ŠVP výstupy	
čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	
naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	
mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	
	odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	
	v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	
písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (popis, popis výrobku, uměleckého díla, pracovního postupu, charakteristika, líčení, výtah, žádost, životopis, vypravování)	využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	
slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	
tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	
skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	
pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	
tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	
	vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních	

Český jazyk	7. ročník	
		zdrojích
způsoby interpretace literárních a jiných děl		formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)		rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé		rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		

Český jazyk	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů	

Český jazyk	8. ročník	
	- Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo	ŠVP výstupy	
čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	
naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	
mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse	dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	
písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)	uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	
zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, členění souvislé řeči (pauzy,	spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	

Český jazyk	8. ročník	
frázování)		
slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov		rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech
tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov		správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
skladba – výpověď a věta, stavba věty, rozvíjející větné členy, souvětí		rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický		v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)		rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům		uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
způsoby interpretace literárních a jiných děl		formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)		tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé		rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a		

Český jazyk	8. ročník	
kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		

Český jazyk	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy

Český jazyk	9. ročník	
mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky		dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
		zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
		spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
		samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
		rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad,		využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
		využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů
skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu ☐ pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický ☐ obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)		správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
		rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
		v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) ☐ literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé		uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
		formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
		rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov		rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		

Český jazyk	9. ročník	
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
Příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.		

5.3 Další cizí jazyk

5.3.1 Německý jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	3	3	6
							Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Německý jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Německý jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v Německém jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Německý jazyk je vyučován v 8. a 9. ročníku po třech hodinách týdně. Obsahové vymezení: Žák je veden k: - pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství - pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání - rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti - vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů - zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace - samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření - získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama Organizace: Vyučování probíhá v jazykové učebně

Název předmětu	Německý jazyk
	Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení. Vedeme žáky k propojování získaných poznatků do širších celků. Poskytujeme žákům jazykový základ pro komunikaci v rámci Evropy a světa, žáci poznávají smysl a cíl učení. Kompetence k řešení problémů: Povzbuzujeme žáky k navrhování různých řešení problémů, k dokončování úkolů a zdůvodňování závěrů. Umožňujeme žákům volný přístup k informačním zdrojům. Vedeme žáky tak, aby si vzájemně radili a pomáhali. Hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. Kompetence komunikativní: Vedeme žáky ke kultivovanému projevu. Povzbuzujeme žáky k prezentaci vlastních myšlenek a názorů. Vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraného učiva. Pomocí učiva pomáháme rozšiřovat slovní zásobu žáků. Vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni. Učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat. Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině. Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy. Vedeme žáky k prezentaci vlastních myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc. Kompetence občanské: Vedeme žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních. Vedeme žáky ke zvládnutí komunikace v běžných situacích.

Název předmětu	Německý jazyk
	Používáme pro žáky s poruchami učení vhodně přizpůsobené pracovní materiály.
	Kompetence pracovní: Vedeme žáky k organizování a plánování učení. Požadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů vedeme žáky k dodržování vlastního učebního prostoru.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Německý jazyk	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
		rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
		rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
		se zapojuje do jednoduchých rozhovorů
		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
		rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
		rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Německý jazyk	8. ročník	
		vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
		napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
		rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
		rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
		se zapojí do jednoduchých rozhovorů
		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
		rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
		rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
		vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
		napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
		rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
		rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
		se zapojí do jednoduchých rozhovorů
		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného,

Německý jazyk	8. ročník	
		rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, nákupy, obec, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat se zapojuje do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
		Průřezová témata, přesahy, souvislosti

Německý jazyk	8. ročník	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.		

Německý jazyk	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
		rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
		rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
		se zapojuje do jednoduchých rozhovorů
		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
		rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
		rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
		vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
		napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
		rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a

Německý jazyk	9. ročník	
		týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat se zapojí do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Německý jazyk	9. ročník	
mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
		napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
		rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
		rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat
		se zapojí do jednoduchých rozhovorů
		sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá
		rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
		rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
		rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci
		vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
		napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
		stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		

Německý jazyk	9. ročník
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.	

5.4 Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4	5	5	5	5	4	4	4	4	40
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Matematika je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: 1. ročník - 4 hodiny týdně 2. až 5. ročník - 5 hodin týdně 6. až 9. ročník - 4 hodiny týdně Obsahové vymezení: Žák je veden k: - využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace

Název předmětu	Matematika
	- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů - rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů - rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů - vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu - vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely - provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému - přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu - rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby - rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů Organizace: Výuka se realizuje v kmenových třídách, žáci využívají k učení různé formy práce. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf

Název předmětu	Matematika
Integrace předmětů	• Informační a komunikační technologie • Matematika a její aplikace
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky k rozvoji logického myšlení, k rozvíjení jejich paměti prostřednictvím numerických výpočtů a k osvojování si nezbytných matematických vzorců. Uplatňujeme při výuce prvky kooperativního učení. Umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků. Srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit. Stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu. Vede žáky k odhadování a ověřování výsledků. Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikačních úloh vyjadřujících situace z běžného života. Vedeme žáky k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby. Vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému. Předkládáme dětem takové úlohy, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidských činností, více přístupů k řešení. Umožňujeme, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Podle potřeby žákům v činnostech pomáháme, pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. Dodáváme žákům sebedůvěru. Vedeme žáky k systematičnosti a vytrvalosti. Kompetence komunikativní: Vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky. Vedeme žáky ke komunikaci ve skupině, ke společnému hledání správných řešení. Vedeme žáky k tomu, aby dovedli vhodně argumentovat, obhájit svůj názor. Vedeme žáky ke schopnosti naslouchat pozorně názorům jiných žáků. Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky ke kritickému usuzování. Učíme žáky pracovat ve dvojicích, v týmu. V rámci skupinové práce přidělujeme žákům různé role.

Název předmětu	Matematika
	Vedeme žáky ke kolegiální radě a pomoci. Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch podněcuje žáky k argumentaci. Hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. Podílíme se na utváření příjemné pracovní atmosféry. Učíme žáky ovládat své jednání. Dodáváme žákům sebedůvěru. Kompetence občanské: Pomáháme žákům v činnostech podle potřeby. Umožňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili výsledky své práce i práce ostatních. Vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu. Učíme žáky chápat složitosti světa. Vedeme žáky ke kritickému zamýšlení se nad svou prací. Kompetence pracovní: Vedeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření, porovnávání velikostí, vzdáleností. Vedeme žáky k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a k dovednosti používat pracovní nástroje. Vedeme žáky ke správnému používání vybavení, techniky a pomůcek. Vytváříme příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů. Zařazujeme činnosti, při kterých žáci aplikují matematické dovednosti při řešení životních situací. Individuálně se věnujeme žákům s dyskalkulií, přizpůsobujeme pracovní materiály.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Matematika	1. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní

Matematika	1. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
tvoreni daného souboru prvků v oboru 0-20		používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
čtení a zápis čísel 0-20		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
vztahy větší, menší, rovná se		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
		doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
orientace na číselné ose		užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi		doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
sčítání a odčítání čísel v oboru 0-20 bez přechodu 10		provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
řešení a tvoření slovních úloh v oboru 0-20		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
orientace v čase		orientuje se v čase
aplikace matematiky v praktickém životě		popisuje jednoduché závislosti z praktického života
geometrické útvary a tělesa		rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
		porovnává velikost útvarů
čtvercová síť, kreslení podle osy		rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		

Matematika	1. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		

Matematika	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
čtení a zápis čísel do 100		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
počítání prvků daného souboru do 100		používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
tvoření konkrétního souboru s daným počtem prvků		používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi		doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
orientace na číselné ose 0- 100		užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
sčítání, odčítání do 100		provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, zaokrouhluje čísla na desítky
násobení a dělení v oboru násobitek čísla 2, 3, 4, 5		provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, zaokrouhluje čísla na desítky
řešení a tvoření slovních úloh v oboru 0-100		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
zaokrouhlování na desítky		provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, zaokrouhluje čísla na desítky
orientace v čase - den, hodina, minuta		orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
geometrická tělesa		rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

Matematika	2. ročník	
odhad délky úsečky		měří a odhaduje délku úsečky
měření délky úsečky na centimetry		měří a odhaduje délku úsečky
tvary osově souměrné		rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
vztahy větší, menší, rovná se		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
aplikace matematiky v praktickém životě		popisuje jednoduché závislosti z praktického života
geometrické útvary - čtyřúhelník, mnohoúhelník		rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
rýsování úsečky		rýsuje úsečku dané délky
jednoty délky - m, dm, cm		měří a odhaduje délku úsečky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		

Matematika	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
čtení a zápis čísel do 1000		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
vztahy větší, menší, rovná se		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

Matematika	3. ročník	
orientace na číselné ose	užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	
pojmy: před, za, hned před, hned za mezi	užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	
určování stovek, desítek, jednotek	čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	
sčítání a odčítání v oboru 0 - 1000	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	
násobení a dělení v oboru malé násobilky	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	
slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací	řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	
určování času	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	
jednotky času, převádění jednotek času	orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	
pohyb ve čtvercové síti	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	
práce s údaji /ceník/	doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	
tělesa : krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan	rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	
bod, přímka, polopřímka a úsečka - měření v cm a mm	porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	
souměrné rovinné útvary	rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	
počítání prvků daného souboru do 1000	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	
tvoření konkrétního souboru s daným počtem prvků	používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	
násobení a dělení číslem 10 a 100	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	
násobení násobků deseti jednociferným číslem	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	
aplikace matematiky v praktickém životě	popisuje jednoduché závislosti z praktického života	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů		

Matematika	3. ročník	
vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		

Matematika	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence pracovní - Kompetence občanské	
Učivo		ŠVP výstupy
sčítání, odčítání v oboru do 1 000 000, z paměti i písemně		provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000
násobení, dělení mimo obor malé násobilky		provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000
písemné násobení dvojčíslným a trojčíslným činitelem		provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000
dělení jednocíslným dělitelem, dělení se zbytkem		provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000
asociativnost a komutativnost		využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
zaokrouhlování přirozených čísel v daném oboru na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce		zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
odhady a kontroly výpočtů		zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
slovní úlohy s jednou a dvěma početními operacemi		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
zápis a znázornění zlomku, výpočet části z celku		modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
sčítání zlomků se stejným jmenovatelem		porovná, sčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
porovnávání zlomků		porovná, sčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
vyhledávání a třídění informací		vyhledává, sbírá a třídí data
vztahy jednotek (času, délky, hmotnosti, objemu)		čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
práce s tabulkami a diagramy		čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
rýsování rovinných útvarů - čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici		narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a

Matematika	4. ročník	
		kružnici); užívá jednoduché konstrukce
grafický součet a rozdíl úseček		sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
obvod mnohoúhelníku		sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
obsah čtverce a obdélníka, jednotky obsahu		určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
vzájemná poloha přímek / rovnoběžky, různoběžky, kolmice/		sestrojí rovnoběžky a kolmice
souměrné útvary, osa souměrnosti		rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
aplikace matematiky v praktickém životě		řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
čtení, zápis a porovnávání čísel do 1 000 000		zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Matematika	4. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		

Matematika	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
čtení, zápis a porovnávání přirozených čísel		zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
pamětné sčítání a odčítání čísel (v jednoduchých případech)		využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
písemné sčítání a odčítání přirozených čísel		provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
písemné násobení jednociferným až trojciferným číslem		provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem		provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
principy asociativnosti a komutativnosti		využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
zaokrouhlování přirozených čísel		zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
odhady a kontroly výpočtů		zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
zlomky - znázornění, zápis, výpočet části z celku		modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
zlomky - porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem		porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

Matematika	5. ročník	
čtení a zápis desetinného čísla		přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
znázornění desetinného čísla na číselné ose		přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
záporná čísla - znázornění na číselné ose		porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
práce s daty, diagramy, grafy, tabulkami		čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
vyhledávání a třídění informací		vyhledává, sbírá a třídí data
konstrukce obdélníka a čtverce		narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
konstrukce rovnostranného, rovnoramenného a pravoúhlého trojúhelníka		narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
rýsování kružnice		narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
vzájemná poloha přímek (rovnoběžky, různoběžky, kolmice), rýsování kolmic a rovnoběžek		sestojí rovnoběžky a kolmice
obvod čtverce, obdélníka, trojúhelníka		sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, vypočítá obvod čtverce, obdélníka a trojúhelníka
obsah čtverce, obdélníka, jednotky obsahu		určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
osová souměrnost		rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
aplikace matematiky v praktickém životě		řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v		

Matematika	5. ročník	
mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		

Matematika	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, trojúhelníková nerovnost,		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
prostorové útvary – kvádr, krychle,		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
		načrtne a sestrojí síť základních těles
		řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti

Matematika	6. ročník	
		načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu, osová souměrnost		načrtne a sestrojí rovinné útvary
rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů),		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
		načrtne a sestrojí rovinné útvary
desetinná čísla		zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		

Matematika	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
poměr – měřítko, úměra, trojčlenka		řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
		určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

Matematika	7. ročník	
procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování	užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	
rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)	užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	
prostorové útvary – kvádr, krychle, hranol	odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	
konstrukční úlohy – středová souměrnost	zodpovídá a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		

Matematika	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina		provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

Matematika	8. ročník	
výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
rovnice – lineární rovnice		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr		vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat
metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta		provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
prostorové útvary – rotační válec,		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice),		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		

Matematika	8. ročník	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		

Matematika	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
		užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
výrazy		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
		řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
vzájemná poloha přímek, podobnost (věty o podobnosti trojúhelníků)		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Matematika	9. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

5.5 Informatika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	1	1	1	0	1	4
				Povinný	Povinný	Povinný		Povinný	

Název předmětu	Informatika
Oblast	Informační a komunikační technologie
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí Internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky. Získané dovednosti umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina se stává součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Informatika je vyučován v 5., 6., 7. a 9. ročníku po jedné hodině týdně. Obsahové vymezení: Žáci jsou vedeni k: - poznávání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií - porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním,

Název předmětu	Informatika
	vyhledávání a praktickým využitím - schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení - porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací - využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce - tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce - pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů - respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru - zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na Internetu či v jiných médiích - šetrné práci s výpočetní technikou Organizace: Vyučování probíhá v počítačové učebně. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	• Informační a komunikační technologie
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Zadáváním úkolů vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Učíme žáky číst z příruček a manuálů a dělat si k těmto materiálům takové poznámky, které jim později pomohou při práci s informačními technologiemi. Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k tvořivému přístupu zadáváním úloh a projektů, při jejichž řešení se učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen

Název předmětu	Informatika
	jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více. Plníme roli konzultanta - žáky vedeme nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce. Kompetence komunikativní: Učíme žáky využívat pro komunikaci na dálku vhodné technologie. Při komunikaci učíme žáky dodržovat vžitě konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.) Kompetence sociální a personální: Při práci vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci. Při projektech učíme žáky pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram. Přizveme žáka k hodnocení prací. Při vzájemné komunikaci vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu, učíme je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný. Kompetence občanské: Seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) a jejich dodržováním. Při zpracovávání informací vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami. Kompetence pracovní: Dbáme na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou. Vedeme žáky k využití ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Informatika	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské	

Informatika	5. ročník	
	Kompetence pracovní	
Učivo	ŠVP výstupy	
počítačová učebna a její pracovní řád	využívá základní funkce počítače postupuje poučeně v případě závady hardwaru i softwaru	
ovládání osobního počítače	využívá základní funkce počítače	
souborová struktura PC	využívá základní funkce počítače	
práce se soubory	využívá základní funkce počítače	
práce s adresáři	využívá základní funkce počítače	
školní síť	využívá základní funkce počítače	
pravidla práce s PC	chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	
softwarová výbava učebny	respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem	
popis součástí osobního počítače	rozpoznává a využívá nejběžnější periferie počítače	
klávesnice, speciální znaky	rozpoznává a využívá nejběžnější periferie počítače	
tisk dokumentů	rozpoznává a využívá nejběžnější periferie počítače	
Internet	při vyhledávání informací na Internetu používá jednoduché a vhodné cesty	
internetový prohlížeč	při vyhledávání informací na Internetu používá jednoduché a vhodné cesty	
internetový vyhledávač	vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	
vyhledávání a ověřování informací na Internetu	vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	
elektronická pošta	komunikuje pomocí Internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	
textový editor	pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru	
grafický editor	pracuje s textem a obrázkem v grafickém editoru	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách;		

Informatika	5. ročník	
životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		

Informatika	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
základní pojmy ICT (jednotky informace, HW, SW, součásti PC včetně periférií)		ovládá práci s počítačem na uživatelské úrovni a využívá vhodných aplikací
trendy ve vývoji výpočetní techniky		ovládá práci s počítačem na uživatelské úrovni a využívá vhodných aplikací
pravidla práce s počítačem		ovládá práci s počítačem na uživatelské úrovni a využívá vhodných aplikací
souborová struktura PC		ovládá práci s počítačem na uživatelské úrovni a využívá vhodných aplikací
práce se složkami (vytváření, kopírování, přesouvání, mazání, hledání)		ovládá práci s počítačem na uživatelské úrovni a využívá vhodných aplikací
možnosti operačního systému při práci s okny (změna polohy a velikosti okna, práce s více okny)		ovládá práci s počítačem na uživatelské úrovni a využívá vhodných aplikací
kreslení na počítači		ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací
digitální fotografie		ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací
		zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v grafické formě
základy práce v textovém editoru		ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací
formátování písma		ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací
formátování odstavce		ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací
formátování stránky		ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací
práce s obrázky v textovém editoru		ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací

Informatika	6. ročník	
tisk dokumentu		zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové formě
základy tvorby prezentací		zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v multimediální formě
základní pojmy Internetu		používá informace z různých informačních zdrojů
internetový prohlížeč		používá informace z různých informačních zdrojů
internetový vyhledávač		používá informace z různých informačních zdrojů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.		

Informatika	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
struktura tabulky v MS Word		ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací

Informatika	7. ročník	
formátování tabulky v MS Word		ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací
tiskové výstupy v MS Word		zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě
struktura tabulky v MS Excel		ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
formátování tabulky v MS Excel		ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
adresování buněk		ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
práce s listy		ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
vzorce		ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
funkce a jejich použití		ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
grafy		ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
export tabulek a grafů		ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
tiskové výstupy v MS Excel		zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě
tvorba prezentací		zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v multimediální formě
web jako zdroj informací		používá informace z různých zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
elektronická pošta a komunikace na Internetu		používá informace z různých zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního		

Informatika	7. ročník	
sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.		

Informatika	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
věrohodnost zdrojů		ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
zpracování informací z různých zdrojů		ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
rastrové a vektorové grafické editory		ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací
estetická pravidla práce s textem a obrazem		uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
typografická pravidla práce s textem a obrazem		uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
ochrana autorských práv		pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
legální a nelegální software		pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
multimediální forma prezentace informací		zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
digitální fotografie		zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
základní struktura webových stránek		zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Informatika	9. ročník	
pravidla tvoření webových stránek		zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
nástroje pro tvorbu webových stránek		zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		

Informatika	9. ročník
Uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení.	

5.6 Prvouka

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	3	0	0	0	0	0	0	7
Povinný	Povinný	Povinný							

Název předmětu	Prvouka
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Prvouka rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímát si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Prvouka je vyučován v 1. a 2. ročníku po jedné hodině, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně. Obsahové vymezení: Žáci jsou vedeni k:

Název předmětu	Prvouka
	- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí - utváření prvotního uceleného obrazu světa - poznávání sebe i nejbližšího okolí - seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami a jevy - vnímání lidí a vztahů mezi nimi - všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů - porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti - porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům - chápání současnosti jako výsledku minulosti a východiska do budoucnosti Organizace: Výuka se realizuje v kmenových třídách v přírodě, v okolí školy, v okolí bydliště, žáci využívají k učení různé formy práce. Součástí výuky jsou i školní výlety, pochodová cvičení a ostatní akce školy. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by mohli v budoucnu uspět. Vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí. Upevňujeme preventivní chování. Učíme žáky orientaci ve světě informací. Učíme časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací. Pomáháme řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií. Motivujeme žáky pro celoživotní učení. Kompetence k řešení problémů:

Název předmětu	Prvouka
	Upevňujeme u žáků účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých. Učíme je poznávat a ovlivňovat svoji jedinečnost. Pomáháme žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům. Učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi i využívat různých informačních zdrojů. Kompetence komunikativní: Rozšiřujeme žákům slovní zásobu v osvojovaných tématech. Vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci. Učíme je pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech. Vedeme žáky k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí. Podporujeme u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemné poradě a pomoci. Kompetence sociální a personální: Pracujeme se žáky ve skupině. Vedeme žáky k efektivní spolupráci na řešení problémů. Učíme žáky respektovat názory druhých. Učíme žáky diskutovat. Vedeme žáky k věcné argumentaci. Vedeme žáky k oceňování svých názorů a přínosů. Kompetence občanské: Utváříme ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům. Motivujeme žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody. Vedeme žáky k respektování pravidel. Kompetence pracovní: Vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti. Učíme žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení. Zohledňujeme soudobý stav a poznání technického rozvoje.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Prvouka	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence občanské • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště		uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace		využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny		rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
		uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost		reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
rozmanitost přírody - roční období		pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
člověk a jeho zdraví - lidské tělo, péče o zdraví, správná životospráva, nemoc, úraz, bezpečné chování, osobní bezpečné chování, důležitá telefonní čísla		uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
		rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
		chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Prvouka	1. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.		

Prvouka	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště		začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost
škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá

Prvouka	2. ročník	
		způsoby komunikace s operátory tísňových linek
obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť		využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany		provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
rozmanitost přírody – roční období		pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost
rodina – u nás doma, rodinné oslavy, domácí zvířata, pomáháme si		rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
zdraví – nemoc, úraz		uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

Prvouka	2. ročník	
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		

Prvouka	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace		rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

Prvouka	3. ročník	
obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	
okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	
látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	
péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	
osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	
přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	
mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		

Prvouka	3. ročník	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		

5.7 Přírodověda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
			Povinný	Povinný					

Název předmětu	Přírodověda
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Ve vyučovacím předmětu Přírodověda žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Žáci dále poznávají sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Přírodověda je vyučován ve 4. a 5. ročníku po dvou hodinách týdně. Obsahové vymezení: Žáci jsou vedeni k:

Název předmětu	Přírodověda
	- poznávání okolní krajiny, místní oblasti, regionu - vnímání základních globálních problémů - orientaci v čase, seznámení s kalendáři, letopočty - vnímání Země jako planety sluneční soustavy - poznávání rozmanitosti a proměnlivosti živé a neživé přírody a vlivu lidské činnosti na přírodu - porozumění problému ochrany přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelných pohrom a ekologických katastrof Organizace: Výuka se realizuje v kmenových třídách, v přírodě, v okolí školy, v okolí bydliště, žáci využívají k učení různé formy práce. Součástí výuky jsou i školní výlety, exkurze a ostatní akce školy. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu. Vedeme žáky k získávání informací o přírodě, k pozorování přírody a k hodnocení výsledků svého pozorování. Kompetence k řešení problémů: Zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením, závěrům žáci sami. Vedeme k řešení problémů a úkolů v různých situacích a ke správnému rozhodování. Nabádáme žáky k vyhledávání informací, které k řešení problémů vedou. Kompetence komunikativní: Vedeme žáky k používání správné terminologie. Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.

Název předmětu	Přírodověda
	Vedeme žáky k vyjadřování svých myšlenek, poznatků a dojmů. Vedeme žáky k reagování na myšlenky a názory druhých. Kompetence sociální a personální: Zadáváme úkoly, při nichž pracují žáci společně. Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině a k respektování názorů jednotlivých členů skupiny. Zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků. Kompetence občanské: Budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě. Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování. Vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, k tolerantnímu přístupu, chování a jednání, k bezproblémové a nekonfliktní komunikaci. Vedeme žáky ke vhodnému chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých. Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch. Kompetence pracovní: Umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat. Vedeme žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení a techniky. Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti. Vytváříme pracovní návyky k jednoduché samostatné i týmové činnosti a k dodržování vymezených pravidel.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Přírodověda	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy

Přírodověda	4. ročník	
soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace		vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období		založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek		založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam		objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období		založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka		porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí		porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva		porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy		rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií		stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích		účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista

Přírodověda	4. ročník	
přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv		

Přírodověda	4. ročník	
energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Přírodověda	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy

Přírodověda	5. ročník	
orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období		účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny		poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)
látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek		založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam		založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období		vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka		porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí		zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva		objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy		uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi		uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince		využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

Přírodověda	5. ročník	
péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a neprenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena		uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku
partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality		vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií		předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích		rolišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		

Přírodověda	5. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		

Přírodověda	5. ročník	
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		

Přírodověda	5. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		

5.8 Vlastivěda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
			Povinný	Povinný					

Název předmětu	Vlastivěda
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Ve vyučovacím předmětu Vlastivěda se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření

Název předmětu	Vlastivěda
	přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. Žáci si také postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Žáci tak směřují k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu. Žáci se dále učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupují k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Vlastivěda je vyučován ve 4. a 5. ročníku po dvou hodinách týdně. Obsahové vymezení: Žáci jsou vedeni k: - chápání organizace života v obci, ve společnosti - praktickému poznávání místních, regionálních skutečností - postupnému rozvíjení vztahu k zemi, národnímu cítění - upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi - uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen ve společnosti - orientaci v čase, postupu událostí a utváření historie věcí a dějů - zájmu o samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z historie i současnosti - porovnávání života člověka v různých historických dobách se životem současným Organizace: Výuka se realizuje v kmenových třídách v přírodě, v okolí školy, v okolí bydliště, žáci využívají k učení různé formy práce.

Název předmětu	Vlastivěda
	Součástí výuky jsou i školní výlety, exkurze a ostatní akce školy. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Na začátku hodin zařazujeme motivační aktivity. Hodnotíme žáky za to, co zvládají, ne za to, co neumí. Vytváříme příjemné pracovní prostředí. Zařazujeme metody, které podporují zvědavost. Vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky. Umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok. Srozumitelně žákům vysvětlujeme, co se mají naučit. Povzbuzujeme žáky, aby se hodně ptali, oceníme otázky stejně jako odpovědi. Vybíráme učivo s přihlédnutím ke konkrétním místním podmínkám, zasazujeme učivo do místního regionu. Vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci. Na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího studia. Kompetence k řešení problémů: Umožňujeme žákům práci s odbornou literaturou, encyklopediemi, časopisy, internetem. Seznamujeme žáky s různými zdroji informací, které mohou vést k řešení problému. Umožňujeme žákům zažít úspěch. Diskutujeme se žáky o problému, společně hledáme možnosti řešení. Zařazujeme do výuky práci ve dvojicích, skupinovou práci, práci frontální problému. Podporujeme tvůrčí atmosféru ve třídě. Předkládáme žákům takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů. Používáme při vyučování aktivizující metody práce. Kompetence komunikativní:

Název předmětu	Vlastivěda
	Učíme žáky aktivnímu naslouchání. Rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, na historické události. Seznamujeme žáky s různými druhy textů a obrazového materiálu k probíraným tématům (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, časopisy). Vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků. Pro získávání nových informací orientujeme žáky na jejich rodinu, příbuzné, obyvatele obce atd. Podněcujeme žáky k argumentaci, k ověřování výsledků a k obhajování svých rozhodnutí. Zařazujeme do výuky skupinovou práci, projektové vyučování, prvky kooperativního učení. Kompetence sociální a personální: Vytváříme příležitost k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů. Vytváříme heterogenní pracovní skupiny. Začleňujeme do výuky pravidelně a dostatečně často metody kooperativního učení. Vybíráme učivo s přihlédnutím k potřebám a zájmům žáků. Vedeme žáky k poznávání různých povolání, k jejich společenskému významu a potřebě. Vysvětlujeme žákům důležitost dobrých mezilidských vztahů ve skupině. Vedeme žáky ke schopnosti hodnocení a sebehodnocení. Kompetence občanské: Umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků. Vedeme žáky k hodnocení vlastních výsledků práce, k hodnocení svých rozhodnutí. Vedeme žáky k toleranci odlišností v lidské společnosti. Seznamujeme žáky s významnými rodáky, kulturními a historickými památkami a významnými událostmi regionu, naší vlasti, států Evropy. Učíme žáky vnímat pojmy spravedlnost, charita, tolerance, pravdomluvnost, poctivost. Vedeme žáky k sebevědomému vystupování, k respektování přesvědčení, názorů a postojů ostatních lidí. Kompetence pracovní: Vedeme žáky k plánování úkolů a postupů a k dodržování dohodnutých postupů a termínů. Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků. Zadáváme takové úkoly, které vedou ke spolupráci. Zařazujeme skupinovou práci, práci ve dvojicích, individuální práci.

Název předmětu	Vlastivěda
	Vedeme žáky k sebehodnocení a hodnocení činností. Zařazujeme do výuky prvky projektového vyučování.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Vlastivěda	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME		MÍSTO, KDE ŽIJEME
		určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů		určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany, regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR		určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
surovinové zdroje, výroba, služby a obchod		jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR		určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává
regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod		určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší

Vlastivěda	4. ročník	
		republiky, Evropy a polokoulí vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
státní svátky a významné dny		objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů
chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům		vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
LIDÉ A ČAS		LIDÉ A ČAS
		pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
orientace v čase a časový řád – určování času, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace		kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
		pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj		rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost		využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení		rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
		srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.		

Vlastivěda	4. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a		

Vlastivěda	4. ročník	
ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		

Vlastivěda	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME		MÍSTO, KDE ŽIJEME
		začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod		začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
		pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR		začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
		určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
		rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho
Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování		rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
		vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického,

Vlastivěda	5. ročník	
		politického, správního a vlastnického
mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky		určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí
základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí		zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot a vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky		orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích
kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura		vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
LIDÉ A ČAS		LIDÉ A ČAS pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny		pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Vlastivěda	5. ročník	
regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost		určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
		pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
		využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		

Vlastivěda	5. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.		

5.9 Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	2	8
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost

Název předmětu	Dějepis
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Dějepis je vyučován v 6. až 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Obsahové vymezení: Žák je veden k: - rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře - odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase - hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku - utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost - rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti - rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických faktů tvořících rámec každodenního života Organizace: Výuka se realizuje v kmenových třídách, žáci využívají k učení různé formy práce. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného

Název předmětu	Dějepis
	Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	Dějepis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů. Vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky. Zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů. Vedeme k zamyšlení nad historickým vývojem. Kompetence k řešení problémů: Zařazujeme rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika). Zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením - vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování. Kompetence komunikativní: Vedeme žáky přesnému a výstižnému vyjadřování. Zařazujeme do výuky diskuzi. Vedeme žáky k věcnému argumentování. Vedeme žáky k práci s různými typy textů. Vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků. Kompetence sociální a personální: Vytváříme příznivé klima třídy. Dodáváme žákům sebedůvěru. Podle potřeby žákům v činnostech pomáháme. Kompetence občanské: Reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění. Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé. Motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních. Pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví. Kompetence pracovní:

Název předmětu	Dějepis
	Požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce. Umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat. Vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Dějepis	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
ÚVOD DO VYUČOVÁNÍ		ÚVOD DO VYUČOVÁNÍ
historický čas a prostor		orientuje se na časové přímce
význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny		uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
PRAVĚK		PRAVĚK
člověk a lidská společnost v pravěku		charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost uvede příklady archeologických kultur na našem území
STAROVĚK		STAROVĚK
nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz		rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
antické Řecko a Řím		demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem

Dějepis	6. ročník	
střední Evropa a její styky s antickým Středomořím		porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Demokracie jako protiva diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		

Dějepis	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	

Dějepis	7. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
STŘEDOVĚK		STŘEDOVĚK
nový etnický obraz Evropy		popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj		porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)		porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě		objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy		vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev		ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury
kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost		ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury
NOVOVĚK		NOVOVĚK
renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou		vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
zámořské objevy a počátky dobývání světa		popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
český stát a velmoc v 15.–18. století		objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		

Dějepis	7. ročník	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		

Dějepis	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
POČÁTKY NOVÉ DOBY		POČÁTKY NOVÉ DOBY
český stát a velmoci v 15.–18. století		rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

Dějepis	8. ročník	
barokní kultura a osvícenství		rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA		na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka		vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa		porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů		charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva		na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy
kulturní rozrůzněnost doby		vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
konflikty mezi velmocemi, kolonialismus		vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na		

Dějepis	8. ročník	
život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Demokracie jako protiva diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		

Dějepis	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence pracovní - Kompetence občanské	
Učivo		ŠVP výstupy
MODERNÍ DOBA		MODERNÍ DOBA
první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky		na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

Dějepis	9. ročník	
nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy		zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět		rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války		na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření		rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)		rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky		rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět		vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

Dějepis	9. ročník	
		posoudí postavení rozvojových zemí
problémy současnosti		na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
		vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
		posoudí postavení rozvojových zemí
		prokáže základní orientaci v problémech současného světa
věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava		zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		

5.10 Občanská výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Občanská výchova
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: 6. - 9. ročník po 1 hodině týdně Obsahové vymezení: - vyučuje se jako samostatný předmět v oblasti Člověk a společnost - obsah předmětu je rozdělen do pěti bloků: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo, Mezinárodní vztahy, globální svět - v 6. ročníku seznamuje žáky se vztahy v rodině a v širších společenstvích, učí žáky respektovat a uplatňovat pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání, otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí (ČVS, ČJJ, SAH)

Název předmětu	Občanská výchova
	- v 7. ročníku se zaměřuje na poznání právních základů státu, pochopení fungování státní správy a samosprávy, seznamuje s principy demokracie (ČVS,SAP,SAH) - v 8. ročníku se zaměřuje na osobnostní rozvoj jedince, životní cíle a plány, ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života, zaměřuje se na volbu povolání, vede k realistickému sebeponání, učí respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití, vede k uplatňování vhodných prostředků komunikace (ČJJ,ČVS,SAP) - v 9. ročníku rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost, seznamuje s hospodářským životem, motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti (SAH,SAP, ČVS,ČJJ,MVGS) Organizace: Místo realizace - učebna, respirium, školní družina, tělocvična, knihovna, učebna PC, veřejná prostranství Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, diskuse, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce s historickými mapami a s autentickými materiály), hry, soutěže, testy, výukové programy na PC, internet, video, projekty, referáty. Besedy Přednáška odborníka s besedou Dotazníky Výstavy Exkurze Vycházky Návštěva Úřadu práce v Klatovech Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	• Výchova k občanství
Výchovné a vzdělávací strategie: společné	Kompetence k učení:

Název předmětu	Občanská výchova
postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Vedeme žáky k ověřování důsledků. Uplatňujeme metody a formy práce, při kterých docházejí k poznání, řešení a závěrům žáci. Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů. Kompetence k řešení problémů: Zařazujeme rozmanité aktivity (diskuze, rozhovory, dramatizaci). Vedeme ke kritickému myšlení a logickému uvažování. Klademe otevřené otázky. Umožníme přístup k pomůckám (internet, knihovna). Kompetence komunikativní: Vedeme k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu. Zařazujeme do výuky diskuzi. Vedeme k práci s různými typy textů. Vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků. Vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky. Kompetence sociální a personální: Vytváříme příznivé klima třídy. Dodáváme žákům sebedůvěru. Hodnotíme žáky způsobem, který umožňuje vnímat vlastní pokrok. Vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných pravidel hodnotili své činnosti. Kompetence občanské: Pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví. Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování. Vedeme k prezentaci myšlenek a názorů. Kompetence pracovní: Požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce. Umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat. Vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Občanská výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence občanské - Kompetence sociální a personální - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI naše škola (život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život)		posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci
naše obec, region, kraj (důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku)		zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
kulturní život (rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia informovanost)		ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
naše vlast (pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti)		rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
lidská setkání (přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti)		zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, člověk a rodinný život, význam rodiny pro mladého člověka, pro stát, funkce rodiny, působení skupin na osobnost, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti)		rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
zásady lidského soužití (pravidla chování; nepřijatelnost vandalského chování-aktivní vystupování proti němu; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí)		zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
ČLOVĚK JAKO JEDINEC podobnost a odlišnost lidí (projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, vrozené předpoklady: vrozený temperament, osobní potenciál)		ČLOVĚK JAKO JEDINEC objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
osobní rozvoj (životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny,		rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí,

Občanská výchova	6. ročník	
sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji, povinnosti, režim dne, volný čas)		kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví		ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi
peníze - funkce a podoby peněz, formy placení		na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení
splátkový prodej, leasing;		na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení
banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získání prostředků, debetní a kreditní karty		na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení
hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry,		ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		

Občanská výchova	6. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Občanská výchova	6. ročník	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.		

Občanská výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI naše vlast (pojem vlasti a vlastenectví, státní symboly, státní svátky, významné dny)		ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
kulturní život (kulturní život mého bydliště, vlastní kulturní aktivity, osobní podíl na ochraně kulturních hodnot)		ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO právní základy státu (znaky státu, typy a formy státu; Ústava ČR-složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu, prezident státoprávní pojem, naši prezidenti)		ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
		rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a

Občanská výchova	7. ročník	
		státu
státní správa a samospráva (orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly) principy demokracie (znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus a jeho význam; formy voleb do zastupitelstev)		objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
právní řád (význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů)		rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
protiprávní jednání (druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví)		rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s majetkem a různými formami vlastnictví		ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.		
Občanská výchova	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	Kompetence k učení	

Občanská výchova	8. ročník	
	- Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
ČLOVĚK JAKO JEDINEC osobní rozvoj (adaptace na životní změny, sebezvědomí: život je dar i úkol, fáze lidského života, dospívání, životní cíle a plány, hledání naplnění života, smysl života, náhražky smyslu života, jak překonávat překážky, rozhodování, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji, náročné životní situace, relaxační metody, zdravý způsob života, životní perspektivy, okolnosti a podmínky pro volbu vhodné profese, příprava na profesi, vzdělání, představy o vlastní profesní dráze, pracovní příležitosti v obci, regionu - vnitřní svět člověka (systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí, vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti)		ČLOVĚK JAKO JEDINEC objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
podobnost a odlišnost lidí (charakter)		popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
člověk poznává svět (smyslové a rozumové poznání, světová náboženství, tolerance, vnímání, prožívání, poznávání a posuzování sebe i druhých lidí, paměť)		popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI vztahy mezi lidmi (mezilidská komunikace, sociální komunikace, zásady efektivní komunikace, asertivní chování)		ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
zásady lidského soužití (morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, všelidské mravní hodnoty)		ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO právní základy státu (státní občanství ČR, občanský průkaz)		ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, vysvětlí pojem státní občanství, vyřídí žádost o občanský průkaz
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebezpoznaní a sebepojetí		

Občanská výchova	8. ročník	
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou,		

Občanská výchova	8. ročník	
	zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.	
	MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
	Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.	
	VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát	
	Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).	
	ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
	Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika	
	Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.	

Občanská výchova	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	

Občanská výchova	9. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI naše vlast (formování české státnosti, ČR 1918 - 1989)		ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
lidská setkání (rovné postavení mužů a žen)		objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy); tolerance ve společnosti; tolerantní postoje k menšinám; kulturní zvláštnosti; odlišné názory		objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
zásady lidského soužití (výhody spolupráce lidí); skupiny lidí-spolupráce v rodině, ve škole, v obci		posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci
ČLOVĚK JAKO JEDINEC osobní rozvoj (životní cíle a plány, životní perspektivy, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji, volba povolání, činnost úřadu práce)		ČLOVĚK JAKO JEDINEC posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ majetek, vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví		ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
peníze - funkce a podoby peněz, formy placení;		vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků		vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
hospodaření - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní; příjmy a výdaje státu; dávky a příspěvky pro občany		rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
výroba, obchod, služby (jejich funkce a návaznost, odvětví a sektory národního hospodářství)		rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti
principy tržního hospodářství (nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání)		vyloží na příkladu chování kupujících a prodávajících podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

Občanská výchova	9. ročník	
protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost		diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání
nakládání s volnými finančními prostředky státu; deficit; krytí deficitu		uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace)		ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
principy demokracie (sociální dialog a jeho význam-sociální politika státu, životní úroveň		ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
právo v každodenním životě (význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady, pracovní právo, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, bezpečnost práce, Zákoník práce		přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
právní řád České republiky (význam a funkce právního řádu)		provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy-osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
druhy pracovního poměru		objasní význam právní úpravy důležitých vztahů-vlastnictví, pracovní poměr, manželství
právní základy státu (Ústava ČR)		dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
protiprávní jednání (druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví); přestupek; trestný čin		rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
právní ochrana občanů; instituce		rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů
MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE, GLOBÁLNÍ SVĚT evropská integrace (podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR)		MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
mezinárodní spolupráce (ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace: Rada Evropy, NATO, OSN)		uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
globalizace (projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení)		uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory

Občanská výchova	9. ročník	
globální problémy současnosti, jejich hlavní příčiny, důsledky pro život lidstva; osobní názor na problém		uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
		objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu
souvislost globálních a lokálních problémů; způsob řešení na lokální úrovni-obec, region		objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu
mezinárodní terorismus, postoj k jeho potírání, role ozbrojených sil při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského typu		uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a		

Občanská výchova	9. ročník	
pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		

Občanská výchova	9. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		

5.11 Fyzika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	1	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Fyzika
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Fyzika svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Fyzika je vyučován v 6., 7. a 8. ročníku po dvou hodinách, v 9. ročníku jednu hodinu týdně. Obsahové vymezení: Žák je veden k: - hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí - rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy - vytváření a ověřování hypotéz - zkoumání příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahů mezi nimi - osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie

Název předmětu	Fyzika
	- vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování Organizace: Výuka probíhá v odborné učebně. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	Fyzika
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací. Vedeme žáky k používání odborné terminologie. Vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací. Vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty. Kompetence k řešení problémů: Zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat. Kompetence komunikativní: Podporujeme práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. Vedeme žáky k formulování jejich myšlenek v písemné i mluvené formě. Kompetence sociální a personální: Využíváme skupinového vyučování, které vede žáky ke spolupráci při řešení problémů. Navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti. Vedeme žáky k ochotě pomoci. Kompetence občanské: Vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů. Podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů v jejich budoucím životě (např. tepelná

Název předmětu	Fyzika
	čerpadla jako vytápění novostaveb).
	Kompetence pracovní: Vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Fyzika	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
co nás obklopuje, z čeho se tělesa skládají, skupenství látek, atomy a molekuly, vlastnosti atomů a molekul		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
rozměry těles, délka, měření délky, přesnost a chyby měření, určení polohy, hmotnost těles, měření hmotnosti, čas, měření času, objem a jeho měření, teplota a teplotní stupnice		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
roztlačnost těles a látek		předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
hustota a její měření		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
pohyb těles, rychlost, souvislost rychlosti, dráhy a času, měření rychlosti		využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
síla a její měření		změří velikost působící síly
elektrický náboj, el.vodiče a nevodiče, elektrický obvod, jeho schéma, jednoduchý el. obvod, složitější el. obvody, zdroje el. napětí, el. spotřebiče, spínač, tepelné účinky el. proudu, bezpečnost při práci s elektřinou, zkrat		sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
magnety a jejich vlastnosti, působení magnetu na tělesa z různých látek, mag. indukce a magnetování, mag. pole a magnetování, mag. pole Země, magnetické vlastnosti el. proudu, magnetické pole cívky, elektromagnet		využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

Fyzika	6. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Fyzika	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
co je pohyb, posuvný a otáčivý pohyb, pohyb přímočarý a křivočarý		rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
průměrná rychlost, okamžitá rychlost, měření rychlosti, rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, kreslíme grafy, dráha rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu, výpočet doby rovnoměrného pohybu		využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
vzájemné působení těles, síla, skládání rovnoběžných a různoběžných sil, tíhová síla a těžiště, smykové tření, valivé tření a odpor prostředí		určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
setrvačnost, síla a změny pohybu, akce a reakce		využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
otáčivý účinek síly, tlak, tlaková síla		aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

Fyzika	7. ročník	
vlastnosti kapalin, závislost hustoty kapalin na teplotě, kapilární jevy		využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
hydrostatický tlak, Archimédův zákon, plavání těles, Pascalův zákon, hydraulická zařízení, vlastnosti plynů, atmosférický tlak a jeho měření, atmosféra Země, základy meteorologie, Archimédův zákon pro plyny, přetlak, podtlak, vakuum, proudění vzduchu		předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
přímočaré šíření světla, rychlost světla, stín a polostín, zatmění Slunce a Měsíce, fáze Měsíce, odraz světla na rovinném zrcadle, kulová zrcadla		využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
lom světla, čočky, zobrazení předmětů čočkami, oko, optické klamy, optické přístroje-užití čoček v praxi, rozklad světla hranolem, barvy		rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
zatmění Slunce a Měsíce, fáze Měsíce		objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
zatmění Slunce a Měsíce		odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Fyzika	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
práce, energie, polohová energie, pohybová energie		určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
výkon, práce, energie		využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
přeměny energie, zákon zachování energie, perpetuum mobile, účinnost		využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
páka jednozvrtná a dvojitá, kladka a kolo na hřídeli, nakloněná rovina a šroub		aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
skupenství látek, skupenské přeměny, tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění, var, sublimace, desublimace		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
vnitřní energie tělesa, teplo, změna vnitřní energie tělesa konáním práce, kalorimetrická rovnice, vedení tepla, šíření tepla prouděním a zářením, tepelné motory		určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
vlastnosti pružných těles, kmitavý pohyb, kmitání pružných těles, vlnění, vlnění příčné a podélné, zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku, ultrazvuk, infrazvuk, vnímání zvuku, hlasitost, záznam a reprodukce zvuku		posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
elektrický náboj, el.proud a jeho příčiny, měření el. proudu a napětí		rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
Ohmův zákon, el. odpor, závislost R na teplotě, zapojování rezistorů, reostat, potenciometr, vnitřní odpor el.proudu		využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
výkon el. proudu, el.energie, jak pracují el. spotřebiče, výroba elektrické energie, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie		zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a		

Fyzika	8. ročník	
ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Fyzika	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
působení magnetického pole na vodič, vzájemné působení vodičů, magnetická indukce, elektromagnetická indukce, generátory el. napětí, vlastnosti střídavého proudu, kondenzátor a cívka, transformátory, třífázové napětí, elektromotory, elektromagnetické kmity, elektromagnetické vlny, bezpečnost práce s el. spotřebiči		rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

Fyzika	9. ročník	
elektrony a díry, vliv příměsí v polovodiči, PN přechod, diody a světlo, spínání tranzistorem, tranzistor a zesilovač, integrované obvody		rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
využití polovodičových součástek, jak pracuje rádio a televizor		zapojí správně polovodičovou diodu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		

5.12 Chemie

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Chemie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Chemie svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji

Název předmětu	Chemie
	porozumět zákonitostem přírodních procesů. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Žáci postupně poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích. Vyučovací předmět Chemie utváří komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Chemie je vyučován v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Obsahové vymezení: Žák je veden k: - poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů - zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání různých metod racionálního uvažování - porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí - uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy - utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí Organizace: Výuka probíhá v odborné učebně. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá.

Název předmětu	Chemie
	http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	Chemie
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení. Vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek. Dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů. Kompetence k řešení problémů: Předkládáme problémové situace související s učivem chemie. Dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení. Dáváme žákům možnost obhajovat svá rozhodnutí. Vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení. Vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty. Klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi. Kompetence komunikativní: Vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek. Podněcujeme žáky k argumentaci. Zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat. Kompetence sociální a personální: Zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat. Podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi. Vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných. Kompetence občanské: Společně se žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád. Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování. Předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí. Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolání pomoci a poskytnutí první pomoci).

Název předmětu	Chemie
	Kompetence pracovní: Vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení. Vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí. Zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Chemie	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
ÚVOD DO CHEMIE vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek		ÚVOD DO CHEMIE určí společné a rozdílné vlastnosti látek
zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě		pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam		pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek		objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek
SMĚSI směsi různorodé a stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)		SMĚSI rozlišuje směsi a chemické látky vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení;

Chemie	8. ročník	
		uvede příklady oddělování složek v praxi
voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody		rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění
vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva		uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění
SLOŽENÍ LÁTEK částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony		SLOŽENÍ LÁTEK používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
prvky – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo		rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin		rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
CHEMICKÉ REAKCE chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost		CHEMICKÉ REAKCE rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
klasifikace chemických reakcí – slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní		CHEMICKÉ REAKCE rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza		aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
CHEMICKÉ SLOUČENINY oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, halogenidy, sulfidy		CHEMICKÉ SLOUČENINY porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů		CHEMICKÉ SLOUČENINY porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření,

Chemie	8. ročník	
		kterými jim lze předcházet
		orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů		CHEMICKÉ SLOUČENINY porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		

Chemie	8. ročník	
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Chemie	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní	

Chemie	9. ročník	
	- Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo	ŠVP výstupy	
UHLOVODÍKY, DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ, ZDROJE ENERGIE chemie a elektřina – výroba elektrického proudu chemickou cestou	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	
uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	UHLOVODÍKY, DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ, ZDROJE ENERGIE rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	
paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy CHEMIE VE SPOLEČNOSTI zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	
deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	
přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle	orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	
CHEMIE VE SPOLEČNOSTI chemický průmysl v ČR – výroby, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	CHEMIE VE SPOLEČNOSTI zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	
průmyslová hnojiva	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	
tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	
plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	
detergenty, pesticidy a insekticidy	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	
hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	
léčiva a návykové látky	orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	

Chemie	9. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na		

Chemie	9. ročník
Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).	

5.13 Přírodopis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	1	1	6
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Přírodopis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Přírodopis umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování. Žáci postupně poznávají souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Přírodopis je vyučován v 6. a 7. ročníku po dvou hodinách, v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně. Obsahové vymezení: Žák je veden k: - zájmu o přírodu a přírodniny tím, že jsou mu poskytnuty prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům

Název předmětu	Přírodopis
	- poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se - aplikování přírodovědných poznatků v praktickém životě - chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích Organizace: Výuka se realizuje v kmenových třídách. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	• Přírodopis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky k vyhledávání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení. Vedeme žáky k propojení získaných poznatků do širších celků. Vedeme žáky ke kritickému posuzování získaných poznatků, jejich porovnávání a formulování závěrů. Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení, k pozitivnímu vztahu k učení. Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování a třídění informací, k využívání odborné terminologie. Vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů. Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky ke schopnosti pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení. Vedeme žáky ke kritickému myšlení, ke schopnosti hájit svá rozhodnutí. Vedeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů. Vedeme žáky k využívání metod, při kterých dochází k objevům, řešení a závěrům sami žáci. Vedeme žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování vlastních výroků. Vedeme žáky k odpovědím na otevřené otázky. Vedeme žáky k práci s chybou.

Název předmětu	Přírodopis
	Kompetence komunikativní: Vedeme žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek a názorů v logickém sledu. Vedeme žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu. Vedeme žáky k umění naslouchat promluvám druhých lidí a vhodnému reagování. Vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace. Vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých. Vedeme žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě. Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, k upevňování dobrých mezilidských vztahů, pomáhání si a ke schopnosti o pomoc požádat, k učení se vzájemnému naslouchání. Vedeme žáky k využívání skupinového a inkluzivního vyučování. Vedeme žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání. Vedeme žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat. Vedeme žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků. Vedeme žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů. Vedeme žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku. Kompetence občanské: Vedeme žáky k respektování názorů druhých, uvědomování svých práv a povinností ve škole i mimo školu. Vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace. Vedeme žáky k chápání základních environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, jednání v zájmu trvale udržitelného rozvoje. Vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování. Vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje. Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé. Vedeme žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí. Kompetence pracovní: Vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu. Vedeme žáky k efektivní práci.

Název předmětu	Přírodopis
	Vedeme žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Přírodopis	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života		rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
		vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné		popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
význam a zásady třídění organismů		třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití		uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy		rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
		vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami		rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
		vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam		objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků
Země – vznik a stavba Země		objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a		uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

Přírodopis	6. ročník	
prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů		aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
významní biologové a jejich objevy		aplikuje praktické metody poznávání přírody
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program		

Přírodopis	6. ročník	
EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Přírodopis	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence pracovní - Kompetence občanské	
Učivo		ŠVP výstupy
základní struktura života – buňky, pletiva, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné		rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších		odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k

Přírodopis	7. ročník	
roślin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)		jednotlivým orgánům
fyzologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování		porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců		rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
význam rostlin a jejich ochrana		odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování		porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost		zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
projevy chování živočichů		odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společnost, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězec, rovnováha v ekosystému		uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů		aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		

Přírodopis	7. ročník	
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v		

Přírodopis	7. ročník	
krajinně (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinou ekologii); moře (druhově odlišnost, význam pro biosféru, mořské rasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		

Přírodopis	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných		vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z

Přírodopis	8. ročník	
informací, gen, křížení		hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka		orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti		určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie		rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka		rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Přírodopis	8. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		

Přírodopis	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie		rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky		rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody

Přírodopis	9. ročník	
půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace	porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	
vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	
geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty	rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	
podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	
mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	
ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Přírodopis	9. ročník	
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		

Přírodopis	9. ročník	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.		

5.14 Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	1	1	6
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Zeměpis umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a uvědomovat si užitečnost těchto poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Název předmětu	Zeměpis
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Zeměpisné vzdělávání utváří také komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka. Navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Zeměpis je vyučován v 6. a 7. ročníku po dvou hodinách, v 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně. Obsahové vymezení: Žák je veden k: - získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod - práci se zdroji geografických informací - respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí - rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti života moderního člověka - rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování - aplikování geografických poznatků v praktickém životě Organizace: Výuka se realizuje v kmenových třídách. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf

Název předmětu	Zeměpis
Integrace předmětů	• Zeměpis (Geografie)
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky k vyhledávání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení. Vedeme žáky k propojení získaných poznatků do širších celků. Vedeme žáky ke kritickému posuzování získaných poznatků, jejich porovnávání a formulování závěrů. Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení, k pozitivnímu vztahu k učení. Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování a třídění informací. Vedeme žáky k využívání odborné terminologie. Vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi. Vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů. Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky ke schopnosti pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení. Vedeme žáky ke kritickému myšlení, ke schopnosti hájit svá rozhodnutí. Vedeme žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů. Vedeme žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci. Vedeme žáky k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků. Vedeme žáky k odpovědím na otevřené otázky. Vedeme žáky k práci s chybou. Kompetence komunikativní: Vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu. Vedeme žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu. Vedeme žáky k umění naslouchat promluvám druhých lidí a vhodnému reagování. Vedeme žáky ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace. Vedeme žáky k naslouchání a respektování názorů druhých. Vedeme žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě. Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky ke spolupráci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, k upevňování dobrých mezilidských vztahů, pomáhání si a ke schopnosti o pomoc požádat, k učení se vzájemnému naslouchání.

Název předmětu	Zeměpis
	Vedeme žáky k využívání skupinového a inkluzivního vyučování. Vedeme žáky k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání. Vedeme žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat. Vedeme žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků. Vedeme žáky k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů. Vedeme žáky k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku. Kompetence občanské: Vedeme žáky k respektování názorů druhých, uvědomování svých práv a povinností ve škole i mimo školu. Vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace. Vedeme žáky k chápání základních environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, jednání v zájmu trvale udržitelného rozvoje. Vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování. Vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje. Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé. Vedeme žáky k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí. Kompetence pracovní: Vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu. Vedeme žáky k efektivní práci. Vedeme žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Zeměpis	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy

Zeměpis	6. ročník	
komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: síť, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat		používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
		přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
		vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu
geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
		používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas		zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
		prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry		rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně		rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů		ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
		aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na		

Zeměpis	6. ročník	
Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás; půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské rasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (počtení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

Zeměpis	6. ročník	
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		

Zeměpis	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní • Kompetence občanské	
Učivo		ŠVP výstupy
světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)		rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
		lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení		lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské,

Zeměpis	7. ročník	
		politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
		zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		

Zeměpis	7. ročník	
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		

Zeměpis	7. ročník	
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlenky apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		

Zeměpis	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)		vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu		hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech		lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti		

Zeměpis	8. ročník	
pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		

Zeměpis	8. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské rasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a		

Zeměpis	8. ročník	
jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		

Zeměpis	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry		rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti		porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky		posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace		posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně		zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
		porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a		porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

Zeměpis	9. ročník	
hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska		lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin		porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva		uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		

Zeměpis	9. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

Zeměpis	9. ročník
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita	
Multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje porozumění a celoživotního vzdělávání.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu	
Redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.	

5.15 Hudební výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Hudební výchova
Oblast	Umění a kultura

Název předmětu	Hudební výchova
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební výchova rozvíjí celkovou osobnost žáka, především však vede k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými. Žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření. Důležitou součástí je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků, a hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Žáci se učí ztvárňovat hudbu a reagovat na ni pomocí pohybu, tance a gest, aktivně vnímat znějící hudbu, kterou poznávají ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se ji analyzovat a interpretovat.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován v 1. až 9. ročníku po 1 hodině týdně. Obsahové vymezení: Žáci jsou vedeni k: - pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace - chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence - spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností - uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života - zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě Organizace:

Název předmětu	Hudební výchova
	V 1. až 5. ročníku probíhá výuka v kmenové třídě, v 6. až 9. ročníku probíhá výuka v odborné učebně hudební výchovy. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	• Hudební výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky k intonačně čistému a rytmicky správnému zpěvu podle jejich dispozic. Vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky. Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací. Vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi. Vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů. Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch. Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k rozlišování kvality tónů, k rozpoznání výrazné tempové a rytmické změny v proudu hudby. Vedeme žáky k hledání spojitostí mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem. Vedeme žáky k odlišení hudebních nástrojů a typů hudby (vokální, instrumentální a vokálně instrumentální). Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání. Vedeme žáky k samostatnému a kritickému přemýšlení. Vedeme žáky k vyhledávání způsobů řešení problémů. Předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů. Pracuje s chybou žáka jako s příležitostí k vyhledání nového a správného způsobu řešení. Sledujeme pokrok všech žáků. Kompetence komunikativní:

Název předmětu	Hudební výchova
	Vedeme žáky k rytmizaci, melodizaci jednoduchých textů a k improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem. Vedeme žáky k vyjádření hudby pohybem, tempem, dynamikou. Vedeme žáky k ohleduplnosti a toleranci mezi žáky. Vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru vhodnou formou a k jeho obhajování, ke spolupráci. Zajímáme se o náměty a názory žáků. Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky k vzájemnému naslouchání. Vedeme žáky ke kritickému posuzování žánrů a stylů. Vedeme žáky k objektivnímu zhodnocení práce vlastní i druhých. Vedeme žáky k chápání odlišných kvalit svých spolužáků. Vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu. Vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování. Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch. Kompetence občanské: Vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl. Vedeme k oceňování a udržování kulturních tradic. Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do kulturního dění. Umožňujeme žákům, aby se podíleli na hodnocení činností nebo jejich výsledků, utvářeli kriteria hodnocení. Vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění. Kompetence pracovní: Vedeme žáky k využívání jednoduchých hudebních nástrojů. Vedeme žáky k tanečnímu a pohybovému vyjadřování. Vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon. Vedeme žáky k vytváření pozitivního vztahu k hudbě vyžaduje dodržování dohodnuté kvality postupů a termínů.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Hudební výchova	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu		zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
hudební rytmus- hra na jednoduché hudební nástroje (z Orffova instrumentáře)		rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
		využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
pohybový doprovod - jednoduché lidové tance (dvoudobý takt), taneční hry se zpěvem		reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
poslechové činnosti - vnímání různých zvuků (hudební nástroje, lidský hlas)		reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu		

Hudební výchova	1. ročník	
„rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Hudební výchova	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4		zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď)		rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků		realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
hra na hudební nástroje – reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů		využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v		

Hudební výchova	2. ročník	
mezilidských vztazích.		
Hudební výchova	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.		rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
kvality tónů – délka, síla, barva, výška		rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď)		rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků		reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
hra na hudební nástroje – reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů		využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
hudební rytmus – realizace písní		zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		

Hudební výchova	3. ročník	
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		

Hudební výchova	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu		zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – jednodílná písňová forma (a–b)		realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)		využívá na základě svých hudebních schopností
taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance		ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		

Hudební výchova	4. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		

Hudební výchova	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)		zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně		vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance		ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace
vztahy mezi tóny – souzvuk, akord		rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace		rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		

Hudební výchova	5. ročník	
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		

Hudební výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách		uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem		realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu		realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby		orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

Hudební výchova	6. ročník	
rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu		orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
záznam hudby – noty a další způsoby záznamu hudby		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla		realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehupebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspiratione, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)		orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a		vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Hudební výchova	6. ročník	
stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí		zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		

Hudební výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo	ŠVP výstupy	
pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasy a jednohlasy zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	

Hudební výchova	7. ročník	
intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem		uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu		realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

Hudební výchova	7. ročník	
při tanci či pohybových hrách		
orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla	rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	
	orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užitě hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	
hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	
	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	
hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	
	vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	
interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí	zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		

Hudební výchova	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence pracovní - Kompetence občanské	
Učivo	ŠVP výstupy	
pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	
intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	
hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	
orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	
rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	
reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	
hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	
záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další	využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	

Hudební výchova	8. ročník	
způsoby záznamu hudby		
vyjadřování hudebních i nehmudbních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla		orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehmudbními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)		zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí		zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		

Hudební výchova	8. ročník	
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Hudební výchova	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

Hudební výchova	9. ročník	
rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
vyjadřování hudebních i nehmutebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla		rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehmutebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)		zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami

Hudební výchova	9. ročník	
hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí		zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
		vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

5.16 Výtvarná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	2	2	2	2	1	1	13
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Výtvarná výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Žákovi je umožněno rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Žák si uvědomuje a uplatňuje vlastní zkušenosti při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, utváří obsah vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledá nové i neobvyklé možnosti pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován v 1. až 3. ročníku po 1 hodině týdně, ve 4. až 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Obsahové vymezení: Žáci jsou vedeni k: - pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace - chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot - spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v

Název předmětu	Výtvarná výchova
	širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností - uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života - zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě Organizace: V 1. až 5. ročníku probíhá výuka v kmenové třídě, v 6. až 9. ročníku probíhá výuka v odborné učebně výtvarné výchovy. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	• Výtvarná výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů. Vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření - podněcujeme je k využívání poznatků v dalších výtvarných činnostech. Učíme žáky zaujímat a vyjádřit svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření. Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů. Učíme žáky samostatně kombinovat vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření. Vedeme žáky k tomu, aby přemýšleli o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímali k nim svůj postoj - podněcujeme je k využívání získaných poznatků při vlastní tvorbě. Kompetence komunikativní: zapojujeme žáky do diskuse. Učíme žáky respektovat názory jiných. Učíme žáky pojmenovávat vizuálně obrazné elementy, porovnávat je, ocenit vizuálně obrazná vyjádření.

Název předmětu	Výtvarná výchova
	Obohacujeme slovní zásobu žáků o odborné termíny z výtvarné oblasti. Kompetence sociální a personální: Umožňujeme žákům tvořivě pracovat ve skupině. Vedeme žáky ke kolegiální pomoci. Učíme žáky respektovat různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu. Kompetence občanské: Vedeme žáky k tomu, aby chápali a respektovali estetické požadavky na životní prostředí. Pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům. Kompetence pracovní: Učíme žáky samostatně užívat vizuálně obrazné techniky. Vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel. Vedeme žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Výtvarná výchova	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence komunikativní • Kompetence k řešení problémů • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, jejich kombinace a proměny v ploše		rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Výtvarná výchova	1. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		

Výtvarná výchova	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru		rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření		rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba		vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i

Výtvarná výchova	2. ročník	
		prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		

Výtvarná výchova	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské	

Výtvarná výchova	3. ročník	
	Kompetence pracovní	
Učivo	ŠVP výstupy	
prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	
uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	
prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	
přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	
osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	
komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		

Výtvarná výchova	3. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Výtvarná výchova	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru		při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření		při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly		při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky,		při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních

Výtvarná výchova	4. ročník	
objekty, ilustrace textů, volná malba		životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření		porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Výtvarná výchova	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru		při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření		při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly		užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama		při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama		užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařství postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě

Výtvarná výchova	5. ročník	
osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací		nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil
komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření		porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Výtvarná výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo	ŠVP výstupy	
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření – uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření	vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	

Výtvarná výchova	6. ročník	
proměn; výběr, uplatnění a interpretace typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebeznání a sebepojetí		

Výtvarná výchova	6. ročník	
Já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		

Výtvarná výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	

Výtvarná výchova	7. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření – uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
		užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
		užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
		vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
		rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
		interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
		porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci
		užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

Výtvarná výchova	7. ročník	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	vybírání, vytváření a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	
	vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování		

Výtvarná výchova	7. ročník	
(základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		

Výtvarná výchova	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření – uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření		vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních		užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření rozlíší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

Výtvarná výchova	8. ročník	
zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování		

Výtvarná výchova	8. ročník	
atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		

Výtvarná výchova	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření		vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností

Výtvarná výchova	9. ročník	
vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření		získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		

Výtvarná výchova	9. ročník	
Já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce.		

5.17 Tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků. Pro pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován v 1. až 9. ročníku po 2 hodinách týdně. Obsahové vymezení:

Název předmětu	Tělesná výchova
	Žáci jsou vedeni k: - poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot - k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů - propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd. - chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd. - ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí - aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci Organizace: Žáci cvičí s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě. Plavecký kurz žáků 3. a 4. ročníku je realizován v plaveckém bazénu. Lyžařský výcvik pro žáky 7.tříd probíhá v týdenním kurzu v zimním období na Šumavě. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_cerven.pdf
Integrace předmětů	• Tělesná výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky k osvojení základního tělocvičného názvosloví. Učíme žáky cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení. Učíme žáky změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími. Vedeme žáky k vyhledávání informací o pohybových aktivitách a sportovních akcích.

Název předmětu	Tělesná výchova
	Umožňujeme žákům na základě jasných kritérií hodnotit své výsledky nebo činnosti. Vedeme žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji. Vedeme žáky k pochopení souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou, k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti. Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí. Učíme žáky adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka. Vedeme žáky k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním. Upevňujeme sebedůvěru žáků, podle potřeby žákům v činnostech pomáháme. Učíme žáky přemýšlet o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění. Učíme žáky hledat vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech. Kompetence komunikativní: Vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Učíme žáky reagovat na základní pokyny a povely a vydávat je. Podněcujeme je k organizování jednoduchých pohybových soutěží a pohybových činností. Vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých. Vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva. Vedeme žáky k otevírání prostoru diskusí o taktice družstva. Vedeme žáky k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentaci. Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky k jednání v duchu fair - play. Vedeme žáky k dodržování pravidel a označení přestupků. Učíme žáky respektovat opačné pohlaví. Učíme žáky zvládat pohybové činnosti ve skupině. Zadááváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat. Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch. Vedeme žáky k dodržování pravidel fair - play. Vedeme žáky k prezentaci a podpoře myšlenek olympijského hnutí. Vedeme žáky k rozvoji spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva.

Název předmětu	Tělesná výchova
	Vedeme žáky k rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva. Kompetence občanské: Vedeme žáky k realizaci pravidelného pohybového režimu. Vedeme žáky k samostatnosti a vůli po zlepšení své zdatnosti. Vysvětlujeme souvislost pohybových činností se zdravím. Učíme žáky kriticky myslet a hodnotit cvičení. Učíme žáky být ohleduplní a taktní. Umožňujeme žákům podílet se na vytváření kritérií pro hodnocení činností nebo jejich výsledků. Podporujeme u žáků aktivní sportování. Objasňujeme a podáváme příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách. Poskytujeme první pomoc při úrazech lehčího charakteru. Seznamujeme žáky se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin. Kompetence pracovní: Vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě. Učíme žáky užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní. Uvádíme příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě. Upozorňujeme na možná rizika při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace. Vedeme žáky ke zpracovávání a prezentaci naměřených výkonů.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Tělesná výchova	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy

Tělesná výchova	1. ročník	
komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály		reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
průpravné úpoly – přetahy a přetlaky		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity		uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

Tělesná výchova	1. ročník	
bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Tělesná výchova	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály		reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

Tělesná výchova	2. ročník	
pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
průpravné úpoly – přetahy a přetlaky		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity		uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Tělesná výchova	2. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		

Tělesná výchova	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály		reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Tělesná výchova	3. ročník	
zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
průpravné úpoly – přetahy a přetlaky		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu		zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity		uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené

Tělesná výchova	3. ročník	
		příležitosti
plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu		spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Tělesná výchova	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů	

Tělesná výchova	4. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo	ŠVP výstupy	
komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	
organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	
zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	
pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	
	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	
pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	
základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	
rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	
průpravné úpoly – přetahy a přetlaky	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	
základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	
základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné	

Tělesná výchova	4. ročník	
odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů		přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody		podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu		podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití		zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity		uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě		podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím		podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Tělesná výchova	4. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		

Tělesná výchova	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy

Tělesná výchova	5. ročník	
komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály		jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly		jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost		zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
průpravné úpoly – přetahy a přetlaky		jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů		jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody		podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu		podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně

Tělesná výchova	5. ročník	
		zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití		zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity		uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě		podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já		

Tělesná výchova	5. ročník	
v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence.		

Tělesná výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců)		aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
zdravotně orientovaná zdatnost (rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením)		usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní

Tělesná výchova	6. ročník	
		činností – zatěžovanými svaly
prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)		samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného)		odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
lyžování, snowboarding, bruslení – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Tělesná výchova	6. ročník	
netradiční pohybové činnosti		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, ochrana přírody, základy orientačního běhu		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výbroj – výběr, ošetřování		dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování		sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v		

Tělesná výchova	6. ročník	
mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		

Tělesná výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	

Tělesná výchova	7. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců)		aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
zdravotně orientovaná zdatnost (rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením)		usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)		samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného)		odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem – základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich

Tělesná výchova	7. ročník	
		možné příčiny
lyžování, snowboarding, bruslení – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
netradiční pohybové činnosti		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, ochrana přírody, základy orientačního běhu		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování		dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování		sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Tělesná výchova	7. ročník	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena	
	Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí	
	Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
	Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita	
	Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
	Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	
	Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice	
	Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.	
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
	Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.	

Tělesná výchova	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů	

Tělesná výchova	8. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců)	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	
zdravotně orientovaná zdatnost (rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením)	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	
prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného)	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	
pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	
gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	
estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem – základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	
atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	

Tělesná výchova	8. ročník	
		posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
		posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
lyžování, snowboarding, bruslení – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
		posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
netradiční pohybové činnosti		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
		posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, ochrana přírody, základy orientačního běhu		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
		posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
		dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování		dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
		zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
		rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

Tělesná výchova	8. ročník	
měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování		sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		

Tělesná výchova	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo	ŠVP výstupy	
význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců)	aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	
zdravotně orientovaná zdatnost (rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením)	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	
prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech (v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného)	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	
pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	
gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	
estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	

Tělesná výchova	9. ročník	
atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
		posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
		posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
lyžování, snowboarding, bruslení – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
		posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
netradiční pohybové činnosti		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
		posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, ochrana přírody, základy orientačního běhu		zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
		posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
		dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování		dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
		zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
		rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

Tělesná výchova	9. ročník	
zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech		naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování		sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		

5.18 Výchova ke zdraví

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Výchova ke zdraví
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojena s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je vyučován v 6. až 9. ročníku po 1 hodině týdně. Obsahové vymezení: Žáci jsou vedeni k: - poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot - pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody - poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí - získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje - využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a

Název předmětu	Výchova ke zdraví
	využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví - propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd. - ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí Organizace: Výuka se realizuje v kmenových třídách. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_cerven.pdf
Integrace předmětů	• Výchova ke zdraví
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků. Zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů. Zařazujeme metody, při kterých dochází k závěrům, řešením sami žáci. Sledujeme při hodině pokrok všech žáků. Vedeme žáky k efektivnímu učení. Vytváříme u žáků komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy. Kompetence k řešení problémů: Učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problémů. Učíme žáky kriticky myslet. Rozvíjíme u žáků schopnost obhájit svá rozhodnutí. Vedeme žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací - mimořádné situace, krizové situace. Klademe otevřené otázky. Ukazujeme žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb. Podněcujeme žáky k argumentaci. Kompetence komunikativní:

Název předmětu	Výchova ke zdraví
	Učíme žáky komunikovat na odpovídající úrovni. Učíme žáky osvojit si kultivovaný ústní projev. Učíme žáky účinně se zapojovat do diskuze. Učíme žáky uplatňovat bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy. Vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu. Vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů. Vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky. Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině. Vedeme žáky ke spoluúčasti na utváření příjemné atmosféry v týmu. Učíme žáky v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat. Zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat. Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé. Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování. Kompetence občanské: Učíme žáky respektovat názory ostatních. Formujeme volní a charakterové rysy žáků. Učíme žáky zodpovědně se rozhodovat podle dané situace. Učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí. Učíme žáky rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví. Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé. Umožňujeme, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky. Zajímáme se, jak vyhovuje žákům způsob výuky. Kompetence pracovní: Vedeme žáky ke zdokonalování jejich grafického projevu. Vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce. Učíme, jak využít ICT pro hledání informací. Učíme, jak využívat znalostí v běžné praxi. Učíme ovládat základní postupy první pomoci. Umožňujeme žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi.

Název předmětu	Výchova ke zdraví
	Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti. Vytváříme pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Výchova ke zdraví	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství		respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek		respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota		vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim		usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty		vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním

Výchova ke zdraví	6. ročník	
		problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)		projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení		respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie		vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování,		

Výchova ke zdraví	6. ročník	
řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Výchova ke zdraví	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek		respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy		posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu		uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt		uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy;

Výchova ke zdraví	7. ročník	
		aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity		vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování		respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
Výchova ke zdraví	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů	

Výchova ke zdraví	8. ročník	
	- Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo	ŠVP výstupy	
ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	
stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti	samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	
ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	
celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie	posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	
podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	
psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii	
autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a	uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i	

Výchova ke zdraví	8. ročník	
jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu		mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim		usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).		

Výchova ke zdraví	8. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Výchova ke zdraví	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny		respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity		posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními

Výchova ke zdraví	9. ročník	
		životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim		usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty		usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci		vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí
sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity		vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování		vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí
psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech		posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování		vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		

Výchova ke zdraví	9. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a		

Výchova ke zdraví	9. ročník	
jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách.		

5.19 Pracovní činnosti

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Pracovní činnosti
Oblast	Člověk a svět práce
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Pracovní činnosti vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vychází z konkrétních

Název předmětu	Pracovní činnosti
	životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Vzdělávací obsah je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů. Na 2. stupni je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Svět práce. Tematické okruhy na 2.stupni jsou zvoleny podle podmínek školy a jsou realizovány v plném rozsahu. Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Vyučovací předmět Pracovní činnosti je vyučován v 1. až 9. ročníku po 1 hodině týdně. Obsahové vymezení: Žáci jsou vedeni k: - pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce - osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě - vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku - poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka - autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí - chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení - orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Název předmětu	Pracovní činnosti
	Organizace: Vyučování probíhá v kmenové učebně, odborné učebně F - Ch, v dílnách, v počítačové učebně, na školním pozemku i na exkurzích. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Integrace předmětů	Člověk a svět práce
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Zadáváme úkoly, které umožní volbu různých postupů. Vedeme žáky aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou. Pozorujeme pokrok u všech žáků v hodině. Kompetence k řešení problémů: Zajímáme se o náměty navrhované žáky. Klademe otevřené otázky. Vedeme žáky k promýšlení pracovního postupu praktických cvičení. Kompetence komunikativní: Zadáváme úkoly při kterých žáci spolupracují. Vedeme žáky, aby byli vzájemně ohleduplní. Učíme správnému postupu při práci. Využíváme informační zdroje k získání nových poznatků. Kompetence sociální a personální: Podle potřeby pomáháme žákům. Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Název předmětu	Pracovní činnosti
	Dodáváme žákům sebedůvěru. Kompetence občanské: Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování. Dodáváme žákům sebedůvěru. Vedeme žáky k respektování pravidel při práci. Kompetence pracovní: Vedeme žáky ke správným způsobům užití nářadí. Pozorujeme pokrok při práci v hodině. Jasnými pokyny směřujeme činnosti ke stanovenému cíli. Hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní schopnosti. dbá na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel - vede žáky k ochraně životního prostředí
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Pracovní činnosti	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)		vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití		vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
lidové zvyky, tradice, řemesla		vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

Pracovní činnosti	1. ročník	
stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů		zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)		provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
pěstování pokojových rostlin		pečuje o nenáročné rostliny
pravidla správného stolování		chová se vhodně při stolování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		

Pracovní činnosti	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)		vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití		vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		pracuje podle slovního návodu a předlohy
lidové zvyky, tradice, řemesla		vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů		zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		pracuje podle slovního návodu a předlohy
základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo		provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

Pracovní činnosti	2. ročník	
pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)		provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
pěstování pokojových rostlin		pečuje o nenáročné rostliny
pravidla správného stolování		chová se vhodně při stolování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		

Pracovní činnosti	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)		vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití		vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
lidové zvyky, tradice, řemesla		vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů		zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		pracuje podle slovního návodu a předlohy
základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo		provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření,		provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

Pracovní činnosti	3. ročník	
zelenina aj.)		
pěstování pokojových rostlin		pečuje o nenáročné rostliny
jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		připraví tabuli pro jednoduché stolování
		chová se vhodně při stolování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v		

Pracovní činnosti	3. ročník
krajíně (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).	

Pracovní činnosti	4. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní
Učivo	ŠVP výstupy
vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu připraví samostatně jednoduchý pokrm
lidové zvyky, tradice, řemesla	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

Pracovní činnosti	4. ročník	
práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo		provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)		ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
pěstování pokojových rostlin		ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
rostliny jedovaté		provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
základní vybavení kuchyně		orientuje se v základním vybavení kuchyně
výběr, nákup a skladování potravin		připraví samostatně jednoduchý pokrm
jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
technika v kuchyni		udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
historie vybavení kuchyně a jeho význam		orientuje se v základním vybavení kuchyně
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		

Pracovní činnosti	4. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Pracovní činnosti	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)		vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

Pracovní činnosti	5. ročník	
pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití		volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu připraví samostatně jednoduchý pokrm udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
lidové zvyky, tradice, řemesla		využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů		volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo		provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)		provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
pěstování pokojových rostlin		ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie		provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
základní vybavení kuchyně		orientuje se v základním vybavení kuchyně
výběr, nákup a skladování potravin		připraví samostatně jednoduchý pokrm
jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
technika v kuchyni – historie a význam		orientuje se v základním vybavení kuchyně
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhovatá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice		

Pracovní činnosti	5. ročník	
(umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a		

Pracovní činnosti	5. ročník	
ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		

Pracovní činnosti	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)		provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování		řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
jednoduché pracovní operace a postupy		provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
organizace práce, důležité technologické postupy		organizuje a plánuje svoji pracovní činnost dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody		užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla		dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny		volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první

Pracovní činnosti	6. ročník	
		pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinou ekologii); moře (druhovatá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a		

Pracovní činnosti	6. ročník	
kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Pracovní činnosti	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)		provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování		řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

Pracovní činnosti	7. ročník	
jednoduché pracovní operace a postupy		provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
organizace práce, důležité technologické postupy		organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
technické náčrty a výkresy, technické informace, návody		užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla		dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květín, pěstování vybraných okrasných dřevin a květín; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květín		volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
		pěstuje a využívá květiny pro výzdobu
		používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

Pracovní činnosti	7. ročník	
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Pracovní činnosti	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce		orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb		posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb		využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby		využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání

Pracovní činnosti	8. ročník	
základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy		volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
		používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
		dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty		prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
		dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů		

Pracovní činnosti	8. ročník	
vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Pracovní činnosti	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce		prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce
práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů		prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce
podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce
finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory;		provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

Pracovní činnosti	9. ročník	
hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti		ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
		správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu
		dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem		ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
		správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu
		dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem
ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování		volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
		používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie		volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
		používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

Pracovní činnosti	9. ročník	
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

5.20 Volitelný předmět

5.20.1 Přírodopisný seminář

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Přírodopisný seminář
Oblast	
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Přírodopisný seminář směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny působí na sebe a ovlivňují se. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování a učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Vyučovací předmět Přírodopisný seminář je vyučován v 6., 7. a 8. ročníku po 1 hodině týdně. Obsahové vymezení: Žák je veden k: - zájmu o přírodu a přírodniny tím, že jsou mu poskytnuty prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům - poznání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se - aplikování přírodovědných poznatků v praktickém životě - chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích Organizace: Žáci pracují v kmenových třídách, v areálu školy, v terénu při vycházkách. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Název předmětu	Přírodopisný seminář
	U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme žáky vyhledávání, třídění a propojování informací. Vedeme žáky k používání odborné terminologie. Vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací. Vedeme žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty. Kompetence k řešení problémů: Zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat. Kompetence komunikativní: Vedeme žáky k práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. Vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě. Kompetence sociální a personální: Využíváme skupinového vyučování a vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů. Navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, k pocitu zodpovědnosti. Vedeme žáky k ochotě pomoci. Kompetence občanské: Vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů. Podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb). Kompetence pracovní: Vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Přírodopisný seminář	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
vesmír a jeho základní součásti		objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
zajímavosti a poslední výzkumy vesmíru		objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
prahory		rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
starohory		rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
prvohory		rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
druhohory		rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
třetihory		rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
čtvrtohory		rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
pozorování dostupných hub, rostlin a živočichů		aplikuje praktické metody poznávání přírody
základní pravidla chování a bezpečnosti		dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinou ekologii); moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Přírodopisný seminář	6. ročník	
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního		

Přírodopisný seminář	6. ročník	
prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Přírodopisný seminář	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
vývoj rostlin v minulosti Země		odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
přírodní krajiny		odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
rostliny v mořích		odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
rostliny souše		odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
zázračná moc rostlin		odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
léčivé rostliny a jejich účinky		odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
jedovaté rostliny a jejich účinky		odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
rekordy ve světě rostlin		odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
báje rostliny a zatím zjištěná skutečnost		odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

Přírodopisný seminář	7. ročník	
		podmínkám prostředí
bájná zvířata a kryptologie		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
hmyz a jeho dokonalá přeměna		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
záhady zániků vyspělých civilizací		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
záhadné vlny aneb žádná loď není nepotopitelná		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
naše tajemné zážitky a možná vysvětlení		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
vývoj živočichů v minulosti Země		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
faunistické oblasti		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
zajímavosti o zvířatech typických pro jednotlivé oblasti		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
rekordy ve světě zvířat		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
člověk a zvířata, pojem užitečnosti		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
využívání a zneužívání zvířat		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
pokusy na zvířatech		rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
pozorování dostupných hub, rostlin a živočichů		aplikuje praktické metody poznávání přírody
základní pravidla chování a bezpečnosti		dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		

Přírodopisný seminář	7. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebezpoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na		

Přírodopisný seminář	7. ročník	
Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		

Přírodopisný seminář	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	

Přírodopisný seminář	8. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
projevy chování živočichů a lidí v živočišných společenstvech – ochranné, sociální, rozmnožovací, komfortní		vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
obecné zásady první pomoci		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
zástava dýchání		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
krvácení		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
zlomeniny		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
mdloby		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
přehřátí		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
popálení, opaření		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
podchlazení		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
bodnutí hmyzem		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
uštknutí hadem		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
zásah elektrickým proudem		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
otravy a poleptání		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
odstraňování cizích těles		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
otrava jedovatými látkami – i alkohol a drogy		aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla
základní složky potravy		rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
zásady zdravého stolování		rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
alternativní směry výživy		rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
obezita, bulimie, anorexie		rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
správná životospráva		rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
životospráva těhotné ženy		objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
vývin nového jedince – nitroděložní, porod, novorozenec, kojenec, batole, předškolní věk, puberta, adolescence, dospělost, stáří		orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

Přírodopisný seminář	8. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitě		

Přírodopisný seminář	8. ročník	
stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

5.20.2 Fyzikální seminář

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Fyzikální seminář
Oblast	
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Fyzikální seminář směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. Vede k vytváření a ověřování hypotéz a učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi. Směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie a podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Název předmětu	Fyzikální seminář
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Vyučovací předmět Fyzikální seminář je vyučován v 9. ročníku 1 hodinu týdně. Obsahové vymezení: Žák je veden k: - hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí - rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy - vytváření a ověřování hypotéz - zkoumání příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahů mezi nimi - osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie - vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování Organizace: Výuka probíhá v odborné učebně fyziky. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací. Vedeme ke správnému používání odborné terminologie. Vedeme k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací. Vedeme k nalézání souvislostí mezi získanými daty. Kompetence k řešení problémů: Zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat. Kompetence komunikativní: Vedeme žáky k práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. Vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě.

Název předmětu	Fyzikální seminář
	Kompetence sociální a personální: Využíváme skupinového vyučování. Vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů. Navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti. Vedeme žáky k ochotě pomoci. Kompetence občanské: Vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů. Podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb). Kompetence pracovní: Vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Fyzikální seminář	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
historie objevu atomu a jeho struktury, Bohrov model atomu, záření, z elektronového obalu, jádro atomu, jaderné síly, radioaktivita, využití radioaktivity, ochrana před zářením, jaderné reakce, řetězová reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, termonukleární reakce, ochrana lidí před radioaktivním zářením		zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Slunce, kamenné planety, plynné planety, malá tělesa, Keplerovy zákony		objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
		odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
vznik a vývoj hvězd, zánik hvězd, galaxie, sluneční a hvězdný čas, souhvězdí		odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Fyzikální seminář	9. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí).		

5.20.3 Konverzace Aj

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Volitelný	Volitelný	Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Konverzace Aj
Oblast	
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce má podporovat zájem žáků o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k němu. Žáci si osvojují potřebné jazykové znalosti a dovednosti a aktivně

Název předmětu	Konverzace Aj
	využívají účinnou komunikaci v cizím jazyce. Žáci jsou vedeni k porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení (jazykově, obsahově, rozsahem) na úrovni osvojených znalostí a k poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a práci s nimi. Pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, respektu a tolerance odlišných kulturních hodnot jiných národů vede k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: Předmět Konverzace v anglickém jazyce je vyučován v 6. a 7. ročníku po 1 hodině týdně. Obsahové vymezení: Žák je veden k: - pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství - pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání - rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti - vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů - zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace - samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření - získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama Organizace: Vyučování probíhá v jazykové učebně. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami: U žáků s lehkým mentálním postižením s doporučením podpůrných opatření třetího stupně budou v IVP očekávané výstupy v jednotlivých předmětech stanoveny podle výstupů minimální doporučené úrovně uvedených v RVP ZV (dle Stanoviska ČŠI k úpravě školních vzdělávacích programů dle schváleného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ze dne 9. května 2016), ve druhém stupni se úprava očekávaných výstupů vzdělávání nepředpokládá. http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017_verze_cerven.pdf

Název předmětu	Konverzace Aj
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Vybíráme a využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení. Vedeme žáky k systematickému získávání a ukládání informací a jejich propojování do širších celků. Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení. Vedeme žáky k ověřování výsledků. Hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.
	Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy. Vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení. Vedeme žáky k vyhledávání informací, klademe vhodné otázky. Hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.
	Kompetence komunikativní: Vedeme žáky ke komunikaci na odpovídající úrovni. Vedeme žáky k umění naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat. Vedeme žáky k výstižnému a souvislému projevu.
	Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině. Vedeme žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu. Vedeme žáky ke schopnosti sebekontroly. Hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok. Vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti. Podněcujeme žáky k argumentaci.
	Kompetence občanské: Vedeme žáky k respektování názorů ostatních. Vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování.

Název předmětu	Konverzace Aj
	Vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů. Vedeme žáky k diskusi. Vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání. Kompetence pracovní: Vedeme žáky k efektivní organizaci své práce. Pomáháme najít cestu ke správnému řešení. Zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků.
Způsob hodnocení žáků	Klasifikace známkou nebo slovně.

Konverzace Aj	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
pozdravy		Pohovoří o sobě a ostatních
představení se		Pohovoří o sobě a ostatních
popis předmětů a činností ve třídě		Dokončí nastíněný příběh
vazba there is/ there are		Dokončí nastíněný příběh
místní předložky		Dokončí nastíněný příběh
členové rodiny		Pohovoří o sobě a ostatních
záliby		Informuje o svých plánech a přáních
zájmena		Využije vazeb "have to" a "should" při seznamování s pravidly chování
vánoční zvyky a tradice		Informuje o svých plánech a přáních
		Porovná zvyky a ČR a v jiných zemích
názvy zvířat a domácích mazlíčků		Reaguje na otázky související s danou tematikou

Konverzace Aj	6. ročník	
části těla		Využije vazeb "have to" a "should" při seznamování s pravidly chování
množné číslo podstatných jmen		Reaguje na otázky související s danou tématikou
pojmenování nemocí		Využije vazeb "have to" a "should" při seznamování s pravidly chování
radý		Informuje o svých plánech a přáních Využije vazeb "have to" a "should" při seznamování s pravidly chování
rozkazovací způsob		Reaguje na otázky související s danou tématikou
v obchodě		Reaguje na otázky související s danou tématikou
v restauraci		Reaguje na otázky související s danou tématikou
platidla		Porovná zvyky a ČR a v jiných zemích
velikonoční zvyky a tradice		Informuje o svých plánech a přáních Porovná zvyky a ČR a v jiných zemích
významná místa a pamětihodnosti		Porovná zvyky a ČR a v jiných zemích Seznámí se s významnými místy v Londýně
mé město		Porovná zvyky a ČR a v jiných zemích
oblečení a móda		Využije vazeb "have to" a "should" při seznamování s pravidly chování
divadlo a film		Informuje o kulturním dění
prázdniny		Pohovoří o plánech na prázdniny
slavné osobnosti		Získá informace o slavné osobnosti

Konverzace Aj	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
Pozdravy při setkání		Pohovoří o sobě a své rodině a přátelích

Konverzace Aj	7. ročník	
Já a moje rodina		Pohovoří o sobě a své rodině a přátelích
Přátelé a škola		Pohovoří o sobě a své rodině a přátelích
Volný čas a denní režim		Seznámí ostatní se svými zálibami Reaguje na otázky související s danou tématikou
Budoucí čas a plány do budoucna		Informuje o svých plánech a přáních Reaguje na otázky související s danou tématikou
Zaměstnání		Reaguje na otázky související s danou tématikou
Vánoční zvyky a tradice		Porovná zvyky v ČR a jiných zemích
Dotváření příběhu		Reaguje na otázky související s danou tématikou Dokončí nastíněný příběh
Kanada		Porovná zvyky v ČR a jiných zemích
Česká republika		Porovná zvyky v ČR a jiných zemích Reaguje na otázky související s danou tématikou
Pamětihodnosti Londýna		Reaguje na otázky související s danou tématikou Seznámí se s významnými místy v Londýně
Historie Londýna		Porovná zvyky v ČR a jiných zemích Reaguje na otázky související s danou tématikou
Využití předpřítomného času		Dokončí nastíněný příběh
Kino, divadlo, film		Reaguje na otázky související s danou tématikou Informuje o kulturním dění
New York		Porovná zvyky v ČR a jiných zemích Reaguje na otázky související s danou tématikou
Využití "have to" a "should"		Využije vazeb "have to" a "should" při seznamování s pravidly chování
pravidla chování		Reaguje na otázky související s danou tématikou Využije vazeb "have to" a "should" při seznamování s pravidly chování
Mé sny a přání		Informuje o svých plánech a přáních Reaguje na otázky související s danou tématikou
Slavné osobnosti		Reaguje na otázky související s danou tématikou Získá informace o slavné osobnosti

Konverzace Aj	7. ročník	
Prázdniny		Reaguje na otázky související s danou tematikou
		Pohovoří o plánech na prázdniny

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Způsoby hodnocení

Podrobný popis pravidel pro hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání je popsán ve Školním řádu školy.

Škola klasifikuje žáky převážně známkou, na žádost zákonných zástupců může hodnocení provést slovně.

6.2 Kritéria hodnocení

Podrobný popis kritérií hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání známkou i slovně je popsán ve Školním řádu školy.

Zde uvedena základní kritéria pro hodnocení známkou.

Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Stupně hodnocení prospěchu:

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

2. Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“.

3. Nelze-li žáka z některého nebo za všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

4. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- a) předměty s převahou teoretického zaměření,
- b) předměty s převahou praktických činností,
- c) předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Kritéria pro klasifikaci chování:

- **Stupeň 1 - velmi dobré**

Žák respektuje ustanovení školního řádu a osvojil si základní pravidla společenského chování, která dodržuje ve škole i na veřejnosti. Projevuje dobrý vztah k učitelům i spolužákům.

- **Stupeň 2 - uspokojivé**

Žák se dopustil závažného přestupku nebo se dopouští opakovaně méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu a pravidlům společenského soužití ve škole i na veřejnosti. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

- **Stupeň 3 - neuspokojivé**

Žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití a porušuje právní normy. Přes udělení opatření k posílení kázně pokračuje v asociálním chování a nemá snahu své chyby napravit.

Kritéria pro klasifikaci celkového prospěchu :

- Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky.
- Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

- Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- Žák nehodnocen, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Dodatek ŠVP č. 1

Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Švihov
ŠVP ZV ZŠ ŠVIHOV

Škola

název školy: ZŠ a MŠ Švihov, příspěvková organizace

adresa školy: Školní 343, 340 12, ŠVIHOV

ředitel: Mgr. Jakub Topinka

Obsah dokumentu

Změny v probíraném učivu Dějepisu pro 8. ročník a 9. ročník.

Dodatkem č. 1 se upravuje Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Švihov ŠVP ZV ZŠ ŠVIHOV zpracovaný podle RVP ZV.

V učebním plánu dojde k těmto změnám:

- 8. ročník - přidání učiva 1. sv. v. a její politické, sociální a kulturní důsledky ve šk. r. 2019/2020
- přesun učiva 1. sv. v. a její politické, sociální a kulturní důsledky z 9. ročníku do 8. ročníku ve šk. r. 2020/2021

Platnost dokumentu

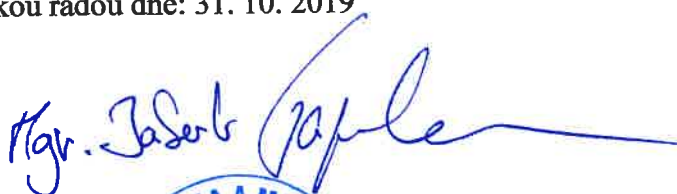
Datum

Platnost dokumentu od 1. 9. 2019

Schválen pedagogickou radou dne: 30. 8. 2019

Projednán Školskou radou dne: 31. 10. 2019

Podpis ředitele

Razítko školy

